

VIENYBĖ

Eina nuo 1886 metų

74 M. 12 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. KOVO (MARCH) 18 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15 D.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Pereitą savaitę amerikiečiai paleido dar vieną tarpplanetinės erdvės paukštį — 94 svarų alumininį sviedinį, kuris rašant šiuos žodžius, jau buvo 644,430 mylių nuo Žemės...

Klykaudamas radijo signalais, amerikiečių erdvės pionierius (Pioneer V) skrieja su aiškia istorine paskirtimi: išjungti į orbitą tarp Žemės ir Veneros ir šimtus metų sukurti aplink saulę...

Nenuostabu, kad dabar žmogaus vaizduotės girnos taip pat sukasi ir žvaigždės, lyg išvėtyti kviečių grūdai, pavirsta į miltus. Amerikietis nakčia užverčia galvą ir Paukščių Tako žvaigždynas jam primena gyvybės pilną Mississippi upę...

Jeigu Paukščių Tako žvaigždyne yra bilijonai saulų, tokių kaip mūsų, tai ten turi būti ir planetų, tokių kaip mūsų — ar ne?

Negalimas daktas, kad iš bilijonų planetų, nebūtų nė vienos tokios, kaip mūsų — su gyvybe ir gal net su žymiai aukštesne civilizacija, negu mūsų.

Mes plaukiame tuo pačiu visatos laivu ir jeigu gyvybė yra čia, ji turi būti ir kitur — kitų saulų bei sistemų planetose.

*

New Jersey ir New Yorko spauda stebisi, kaip čia galėję atsitikti, kad viename tilte — skersai Hackensacko upės — atsiradusi skylė, kuri sulaukysiu net trijų kelių automobilių judėjimą.

Ir tai buvę per šešias mylias, arba — kaip tik akys užmato...

"Palauk, Merčiuk, susilyginsime," kartą sušuko velniūkštis, norėdamas eiti lenktynių su kiškiu. Šiuo atveju Lietuva yra pralenkusi New Jersey valstybę visa keturiasdešimčia metų.

Kartą Lietuvos Steigiamajame Seime buvo pakeltas toks klausimas:

"Ar susisiekimo ministeris žino, kad Prienų tilte yra skylė, ir jeigu jis žino, tai ką jis mano daryti, kad tos skylės ten nebūtų?"

Juozas Pronckus, kuris dabar dirba Naujų Metų redakcijoje, tada buvo Steigiamojo Seimo narys ir kartu Raseinių Magdės redaktorius. Žemaitis neįkentė, ir sekančiame to humoristinio žurnalo numeryje pasirodė vienas iš daugelio, šiandien jau beveik užmirštų, Aklasmatės deimantų:

"Ar susisiekimo ministeris žino, kad jis nežino, bet jeigu jis žino, kad žino, tai ką jis mano daryti, kad nežinotų, kad jo galvoje yra skylė?"

*

Staten Island gyventojų protesto demonstracija prieš New Yorko miesto valdžios sumanymą pakelti jų nekilnojamo turto vertę, arba, tiksliau sakant, apkrauti juos dar didesniais mokesčiais, nenuėjo niekais.

Pagaliau New Yorko miesto ir iš dalies valstybės politikai, atrodo, pradeda ištikinti, kad piliečių kantovybė taip pat turi savo ribas.

Kai dėl Staten Island gyventojų, tai jų nerimas dėl nekilnojamo turto

V. Maželio nuotrauka

RAUDONOJI RANKA

PRIEŠ UŽ ALŽIRO LAISVĘ TERORO PRIEMONĖMIS KOVOJANČIUS ARABUS PRANCŪZAI ĮSTEIGĖ SAVO TERORO ORGANIZACIJĄ, PRIMENANČIA LIETUVIŠKĄ GELEŽINĮ VILKĄ.

Naujų Metų dieną Vakarų Vokietijos seimo socialdemokratų atstovas Hans Juergen Wischnewski gavo daug sveikinimo laiškų, kuriuos tačiau nedrįso pats atplėšti, nes rytmetį gavo lakonišką išpėjimą telefo-

nu iš kriminalinės policijos saugumo skyriaus (Sicherungsgruppe Bonn des Bundeskriminalamts): "Die Rote Hand ist wieder am Werk" — atseit, Raudonoji Ranka vėl veikia.

Klystume manydami, kad Raudonoji Ranka yra kokia bolševikų organizacija. Ne, tai prancūzų teroro organizacija, labai panaši į mūsų voldemarininkų "Geležinį Vilką", nes ją Prancūzijoje, kaip ir pas mus, sudarė valdininkai ir karininkai. Jos tikslas teroro priemonėmis Prancūzijai išsaugoti Alžirą. Ji sudaro grėsmę minėtam Wischnewsky todėl, kad jis ne kartą parodė simpatijų Alžiro sukilėliams, kurie Vakarų Vokietijoje yra įsteigę apsirūpinimo ginklais bazę. Raudonoji Ranka tuos, kurie su Alžiro sukilėlių atstovais išleidžia į kokias nors biznio operacijas, žudo, persiūsdama

mokesčių kėlimo yra ne be pagrindo. Tiltui sujungus tą salą su New Yorku, savaime suprantama, tiek žemė, tiek namai tenai pabrangs.

Štai kas partypo New Yorko spekuliantams. Beje, savo laiku, HOLLAND tūneliui atsiradus, lietuviai laikinai buvo netekę Aušros Vartų bažnyčios. Ir tik spekuliacijos svajonėms neįsikūnijus, lietuviams buvo grąžintas jų maldos židinyš.

Slykštu, bet tai faktas.

ADOMAS GALDIKAS, žymusis mūsų dailininkas, kurio paskiausių darbų paroda Feigl Gallery, 601 Madison Ave., New Yorke, buvo atidaryta pereitą trečiadienį. Paroda, kuri tęsis iki kovo 31 d. atdara kasdien iki 5:30 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

savo aukom laiškus su miniatiūriniais kiekiais labai stiprios sprogs-tamos medžiagos, kurios pakanka tokio laiško ar paketėlio atplėšėjui, jei neužmušti, tai bent visam gyvenimui sužaloti. Iki šiol Vokietijoje buvo šeši atentatai kainavę dešimties žmonių gyvybes. Pirmasis galvą padėjo (jam bomba buvo sujungta su automobilio starteriu, pasukus raktą visas automobilis išlėkė į orą) buv. Liepojos vokietis Georg Puchert, vedęs sėkmingą ginklų prekybą tarptautiniame Tanžere, visų šmugelininkų rojuje.

Kodėl Alžiro sukilėliai savo apirūpinimo centrą įsteigė Vokietijoje aiškinama tuo, kad į Vokietiją alžiriečiai gali lengvai įvažiuoti pasinaudodami jų turima Prancūzijos pilietyste. Daugelis jų čia važiuoja dirbti. Skaičiuojama, kad jų Vakarų (Nukelta į 9 psl.)

New Jersey lietuviai

karą. Raštu linkėjimus siųsti ne vėliau kovo 22 d. Komiteto pirm. dr. St. Petrauskui šiuo adresu: 158 Park Pl., Elizabeth, N. J.

ALGIRDAS BUDRECKIS

N. J. LIETUVIŲ TARYBOS SURINKTOS AUKOS

New Jersey Lietuvių Taryba per suruoštą Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą vasario 14 d. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje, Kearny, N. J. Lietuvos laisvinimo reikalams surinko iš viso aukų 1,023 dol.

Po 100 dol.: Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras Kearny, N. J.; Lietuvių Politikos Klubas, Kearny, N. J.; Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, N. J.; Andr. Salvest, Kearny, N. J.

39 dol. — Juozas Kralikaukas, Newark, N. J.

Po 25 dol.: Dillai, dr. P. Young, Kaunas Bus Cor., Pakniai, Velevai, A. Vitkauskas, J. Zilinskas.

Po 20 dol.: A. Mockus, dr. St. Skripkus.

Po 10 dol.: Ch. Alicks, Amerikos Lietuvių Bendruomenės Kearny — Harrison Apylinkė, A. Arminas, J. ir I. Belzai, A. Grazulis, Geruliai, S. Kontrimas, P. Macijauskas, J. Mėlynis, Morkūnai, Pietariai, Vl. Plikaitis, SLA 245 Newarko kuopa, J. Šlekaitis, P. Šukys, Tuma, J. Vaičiūnas, P. Zalubas. 8 dol. — M. Barauskas.

L. B. N. J. apygardos valdyba saukia N. J. apylinkių suvažiavimą, kuris įvyks balandžio 2 d., 7 v. v., Sv. Jurgio salėje, 188 New York Ave., Newark, N. J. Tarp kitų dalykų bus svarstomas šūmanymas organizuoti "Jaunųjų ansamblių," kuris apjungtų visą New Jersey lietuvišką jaunimą.

AUKOS LIETUVAI

LINDEN, N. J. — Per Vasario 16 minėjimą čia Lietuvos vadavimo reikalams aukoję:

Po 15 dol.: Dr. P. Jucaltis, Po 10 dol.: J. Liudvinaitis, V. Valantukevičius, kun. J. Pragulbickas, A. Skučas, Byla, Knieža, Lindeno Moterų Birutės ansamblis.

Po 6 dol.: K. Degutis, Plungis.

Po 5 dol.: Kun. P. Totoraitis, M. Klimas, V. Tursa, S. Meilus, M. Varneckas, A. Irsas, A. Pilibaitis, K. Šestokas, S. Vaičiūnas, L. Šimkus, A. Raudys, A. Balčiūnas, V. Adomavičius, S. Samatas, K. Kubaitis,

NAUJOJI LOS ANGELES LIETUVIŲ PARAPIJOS BAŽNYČIA, dėl kurios "sutarptautinimo" buvo kilę nemažai ginčų. Buvusios bažnyčios pastatas, kurios nuotrauka jau tilpo Vienybėje, dabar naudojama susirinkimams.

VASARIO 16 IŠKILMES

STAMFORD, Conn. — Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 21 d. Minėjime dalyvavo beveik visi šios negausios kolonijos lietuviai. Minėjimą atidarė Bendruomenės pirmininkas pakviestas susirinkimą prarasti M. Bilūnas. Pagrindinis kalbėtojas buvo neseniai iš Venecuelos atvykęs teisininkas Diržys. Kalba buvo įdomi, sukėlus naujų vilčių Lietuvos išlaisvinimo klausime.

Kalbėjo ir Lietuvos Nepriklausomybės kovų Savanoris kūrėjas V. Alksninis, pareiškdamas sveikinimus ir linkėjimus Balfo centro valdybos vardu.

B. Juškys, V. Prižgintas, J. Stukas.

Po 3 dol.: S. Ramanauskas, V. Vyzas, B. Sabeckienė, B. Ašmontienė.

Kiti aukoję po mažiau. Viso aukų surinkta \$228.50.

Kovo 13 d., per visuotina narių susirinkimą, buvo išrinkta nauja ALT Lindeno skyriaus valdyba: pirmininkas dr. P. Jucaltis, vicepirmininkas S. Samatas, sekretorius V. Tursa, išdininkas S. Varneckas ir valdybos nariai — S. Vaičiūnas, V. Valantukevičius ir J. Kasauskas.

Meninę dalį atliko solistas V. Bražėnas padainuodamas keletą dainų, jo dukrai Livijai akomponuojant. Livija Bražėnaitė paskambino keletą dalykėlių pijaninu.

Ypač visiems patiko F. Prekerio suorganizuoto moterų okteto dainavimas. Gražūs žodžiai ir melodija partizanų ir Tremtinių dainų. Lyg, rodos, tos dainas partizanai būtų rašę savo krauju, o tremtiniai — asaromis.

M. B.

Mirė J. Giedris

Vasario 22 d. Chicagoje mirė ilgametis Vienybės skaitytojas Jonas Giedris (Giedraitis), palaidotas vasario 25 d. velionis kilęs iš Varnupių km., Liudvinauvo valč., Marijampolės apskr. Buvo stambaus ūkininko sūnus. Atvykęs 1909 m., pradėjo gyventi ir dirbti Brooklyne. Vėliau persikėlė į Chicago, kur gyveno iki mirties. Giedris buvo lankęs Marijampolės gimnaziją, todėl ir šioje šalyje jam buvo lengviau, negu kitiems anų laikų bemokslams atėjimams.

Chicagoje velionis paliko dukterį Anitą, sūnų Klarincą, žentą, marčią ir tris anūkus. Brooklyne liko artimas giminaitis Jonas Krunklys, pas kurį velionis kasmet praleisdavo savo atostogas. Kiti velionio giminės: Edv. ir Magdalena Bartakai Chicagoje, Juozas ir Viktorija Dranginiai Kanadoje. Lietuvoje liko brolis Juozas ir trys seserys: Magdė Žemaitienė, Ona Gustaitienė, Petronėlė Vilkenė.

Velionis buvo didelis Lietuvos patriotas. Tebūnie lengva jam šios šalies žemele.

JONAS KRUNKLYS

— Janos Kadar, Vengrijos komunistų partijos vadovė, atvyko į Lenkiją oficialiam vizitui.

Pas skautus Worcesterystėje

Kovo 4 d. Worcesterio skautų ir skautėlių tautinių šokių grupė pasirodė su savo tautiniais šokiais amerikiečių studentų metinėje šventėje.

Kovo 6 d. Worcesterio skautai ir skautės Sv. Kazimiero parapijos salėje buvo surengę Kazuko mugę. Mugėje buvo galima išgyti įvairių rankdarbių, pyragų, meduolių, riestainių ir skautiškių leidinių. Taip pat buvo tautinių išdirbinių ir skautiškos veiklos bei spaudos parodėlė.

V. T.

KLAUSKITE PATYS SAVES

Į žemiau pateiktus klausimus jums atsakys firma, kuriai rūpi geras patarnavimas prieš jums siunčiant

DOVANŲ PAKETUS Į U.S.S.R.

1. Ar firma yra patikima?
2. Ar yra tai įrodžiusi?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja, išsiunčia ir paruošia visus reikiamus dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausią įpakavimą dėžėse?
5. Ar ištikro ši firma dirba daugiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji yra oficialiai patvirtinta?

Atsakymas bus TAIP i visus aukščiau pateiktus klausimus, jeigu jūs savo dovanų paketus siųsite per bet kurį iš skyrių:

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

715 Walnut St. PHILADELPHIA 6, PA. Walnut 5-3455	1991 Broadway NEW YORK 23, N. Y. LYceum 5-0900	263 Market St. NEWARK 2, N. J. Market 3-1968
4102 Archer Ave. CHICAGO 32, ILL. FRontier 6-8399	6446 Michigan Ave. DETROIT 10, MICH. TAshmoo 5-7560	390 W. Broadway S. BOSTON 27, MASS. ANdrew 8-8764
1313 Addison Rd. Superior Ave. & 71 St. CLEVELAND 3, OHIO UTAh 1-0807	683 Hudson Ave. ROCHESTER 21, N. Y. BAKER 5-5923	346 Third Ave. PITTSBURG 22, PA. GRant 1-3712

SIŪSKITE JUSŲ PAKETUS TUOJAU MUMS MES JUOS IŠSIŪSIME GREIČIAU

DABAR JŪS GALITE aplankyti savo gimines LIETUVOJE

ir kitas U.S.S.R. vietas pavieniai ir grupėmis. Tūkstančiai pasitenkinusių lankytojų sako apie darbingumą Cosmos Travel Bureau Inc., New York kuris tvarkė jų keliones į įvairias Sovietų Sąjungos dalis.

Mes padedam Jums sutvarkyti vizų ir kelionių reikalus. Informacijų dėl vizų reikalavimų ir rezervacijų, prašome rašyti ar kreiptis

Cosmos Travel Bureau, Inc.

45 WEST 45th STREET NEW YORK CITY, N.Y. Tel. CI 5-7711 COSMOS padeda keliautojams jau nuo 1898.

GENUINE Amber GEM OF THE AGES

GINTARAS LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis.

Užsakoma per paštą. AMBER GUILD LTD. 80-19 31st Avenue Jackson Heights, N. Y. Tel. HA 9-5855

Pasiekiamas: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Av. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

Pasinaudokite plačiai žinomos ir gerai užsirekomendavusios firmos patarnavimu siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą

PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 BEDFORD AVENUE Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272

NEWARK, N. J. - 312-314 MARKET STREET Tel. MI 2-1681 ir Bowling Green 9-6992

Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvas. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 - 6, šventad. ir sek. nuo 9 - 4.

MŪSŲ SKYRIAI

78 SECOND AVENUE NEW YORK 3, N. Y. Oregon 4-1540	11601 JOS. CAMPAU AVE. DETROIT 12, MICH. Townsend 8-0298	651 ALBANY AVENUE HARTFORD 6, CONN. Chapel 7-5164
832 NORTH 7th STREET PHILADELPHIA 23, PA. WALnut 3-1747	107 SO. VERMONT AVE LOS ANGELES 4, CALIF DUNkirk 5-6550	241 N. ASHLAND AVE CHICAGO 22, ILL. HUMBoldt 6-2818

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

Tvarka, kaip per 50 metų...

PRIES 10 METŲ BUVO LAIMĖTA KOVA UŽ LIETUVIŠKAS PAMOKAS CIKAGIŠKĖJE MARQUETTE PARKO MOKYKLOJE. DABAR NUO LAIMĖJIMO VAISIŲ ATSIKAKOMA. KARTUS NUSIVYLIMAS VYSKUPU BRIZGIU IR BENDRUOMENE.

Prieš dvylika metų Chicago pasiekusi naujų ateivių banga pradėjo spiestis Marquette Parko apylinkėje. Suprantama, kad daugumas savo vaikus siuntė į lietuvių parapijos mokyklą, kurioje dėstė bent savo kilme lietuvaitės seselės, tačiau lietuviškai su jom susikalbėti jau buvo sunkoka. Todėl "dypukai" pradėjo kovą, kad jų vaikai būtų atskirai būtų mokomi lietuvių kalbos ir kitų liuanistinių dalykų. Klebonas kunigas, dabar prelatas, A. Paškauskas 1950 mokslo metų pradžioje tėvų tarpe pravedė plebescitą. Jis pasiūlė tėvams pasirašyti vieną iš dviejų raštų, kurie labai aiškiai parodo, ko jis, klebonas, pats norėtų. Pirmojo rašto turinys toks:

"Gerbiamieji tėveliai, jei sutinkate, kad kun. Zakarauskas mokyty jūsu vaikučius liuanistikos ir už tai sutinkate jam pinigškai atlyginti, tai pasirašykite

..... parašas"

Antrasis raštas taip agitavo už senąją tvarką:

"Kas sutinkate su dabartine valdžios programa, kuri nuo išikūrimo lietuviškų mokyklų visus lietuvius tėvus patenkino per 50 metų, nes kasdien 1/2 val. yra dėstoma lietuvių kalboje religija, gramatika, rašyba, ir skaitymas, tai čia pasirašykite ir jūsu vaikai nebus siunčiami į liuanistikos pamokas

..... parašas"

Dypukai 100% nubalsavo iš pirmąjį pasirinkimą. Šiandien kanau-ninko V. Zakarausko liuanistinius pusvalandžius lanko beveik visi dypukų vaikai, apie 280, kurie sudaro pusę visų mokyklos mokinių. Visus administracinius su pamokom susijusius reikalus tvarko tėvų komitetas.

Rašome, - beveik visi dypukų vaikai - dėl to, kad su šių mokslo metų pradžia vieningas frontas buvo sulaužytas. Inž. P. Brizgys prane-

Ed. Šulacnio nuotrauka

Clevelando LSK Žaibo tinklininkės, kurios neseniai įvykusiose Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybėse laimėjo I vietą. Jos kovo 12 d. taip pat dalyvavo dideliame amerikiečių turnyre Chicagoje. Pirmoje eilėje: J. Besparaityte, N. Gelazytė, A. Barzdukaitė, J. Laikūnaitė, R. Besparaityte, A. Liutkutė, E. Kajakaitė ir R. Staniskyte.

šė, kad savo vaiko į kan. Zakarausko pamokas nelesiąs, nes lietuvių kalbos mokymas kenkia vaikų angliškam akcentui ir iš viso nėra reikalo skirstyti mokinius į naujuosius ir senuosius ateivius. Susijaudinęs dėl tokio žygio, tėvų komitetas nuolankiu raštu perėmė metų lapkričio 1 d. kreipėsi į vyskupą V. Brizgį, prašydamas jį paveikti savo brolių, kad tas ir toliau leistų savo vaiką į liuanistines pamokas, nes priešingu atveju jo pavyzdžiu paseks kiti "silpnėsi" tėvai, kas reikš liuanistinių pamokų galą. Pagaliau komitetas dar užsiminė, kad jei tikrą pasitraukimo priežastį sudaro atskiras mokeskis už liuanistines pamokas, tai jo galima būtų neimti (beveik trečdalis vaikų tokio mokesčio nemoka). Jo ekselencijos atsakymas buvo griežtai neigiamas. Kaž kas dar paskundė kurijai, kad vaikai prievarta mokami

lietuviškai. Brizgio pavyzdžiu netruko pasekti dar keletas šeimų.

Marquette Parko parapiečiai yra nusivylę ne tik vyskupu Brizgiu, bet ir bendruomene, kuri anksčiau grąsino net skelbti laikraščiuose tų buvusių valdininkų pavardes, kurie neleidžia savo vaikų į liuanistines mokyklas, o dabar tyli, nes reikalas sukasi apie vyskupo brolių.

Bendruomenė, kalbama, galėtų praversti viešas diskusijas, ar iš tikro lietuvių kalbos mokėjimas kenkia angliškam akcentui. Per jas galėtų paaiškėti, kad ne lietuvių ir anglų kalbų mokymas atskirai kenkia akcentui, bet tai, kad vaikų tėvai, patys nesugebėdami dėl pažengusio amžiaus, pagauti tikrą anglišką akcentą, kalbėdami su vaikais angliška gādina savo vaikų akcentą. Esą daug geriau, kai vaikai suvokia, kad turima reikalo su dviem skirtingom kalbom ir nėra rei-

kalo jas maišyti. Pagaliau ar senesnių laikų aristokratų ir net mūsų dvarininkų vaikai iš mažens nebuvo mokami kalbėti dviem ar daugiau kalbų?

Ta proga tenka dar pridurti, kad aukščiau minėtais klebono raštais buvo labai pasipiktinęs vienas žymus katalikų veikėjas, gyvenęs New Yorke. Jis žadėjęs juos paskelbti katalikiškoje spaudoje, tačiau turbūt nei Draugas nei jam labai artimas Darbininkas jų neskelbė. Tokiu būdu ramiai grįžtama į tą tvarką, kuri katalikiškose mokyklose jau viešpatuoja 50 metų - lietuviškai ten nebeišmokstama.

Gen. P. Plechavičius neseniai privačiai paminėjo savo 70 m. sukaktį. Puotoje Šarkos restorane dalyvavo apie 30 svečių.

Gandai apie brooklyniško dr. Paprockio žmonos kelionę savaitėi į Vilnių Chicagoje sukėlė didelio susidomėjimo.

Tai nėra gandai. Birutė Paprockienė tikrai yra išvykusi į Europą. Pirmiausia ji aplanko Vokietijoje studijuojančią dukterį Kristinę, o paskiau - tėvus Vilniuje. Prieš išvykdamą, ji skambino Vieniybės redakcijai ir prašė apie jos kelionę laikraštje neskelbti. Kitam laikraščiu tai paskelbus, Vieniybė tuo būdu atsipalaiduoja nuo duoto žodžio. Vien. Red.

SPORTAS CHICAGOJE

* ASK Lituanicos vyrų krepšinio ir LSK Neries vyrų krepšinio, vyrų tinklinio bei moterų tinklinio komandos kvalifikavosi Š. Amerikos liet. sporto žaidynėms, kurios įvyks balandžio 30 ir gegužės 1 d. New Yorke.

* Neries vyrų krepšinio komanda, žaidžianti Marquette parko pirmenybėse, jau baigia pirmenybių susitikimus. Ji kovo mėn. 13 d. lengvai - 77:46 įveikė savo varžovus ir dabar tvirtai stovi II rato lentelės I vietoje. Kitos komandos jau turi vieną ar daugiau pralaimėjimų.

* ASK Lituanica rengia šokių vakarą, kuris įvyks per Velykas - balandžio 17 d. Lietuvių Auditorijoje.

* 1960 m. Pabaltiečių krepšinio tinklinio ir stalo teniso pirmenybės yra rengiamos gegužės 14-15 d. d. Chicagoje. E. S.

UNIVERSAL SAVINGS

DABAR MOKA

4 1/4%

DIVIDENDO

UŽ APDRAUSTUS SHARE ACCOUNTS

ŠĖRŲ SĄSKAITOS INVESTIMENTUS

Užskite šiandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gauti didesnį nuosimtį už savo santaupas.

UNIVERSAL SAVINGS & Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
TELEFONAS: HAYMARKET 1-2028

VISOS TAUPYTOJŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

Festival

RESTORANAS IR BARAS

40 EAST 26th STREET
NEW YORK CITY
Telefonas: MU 3-2928

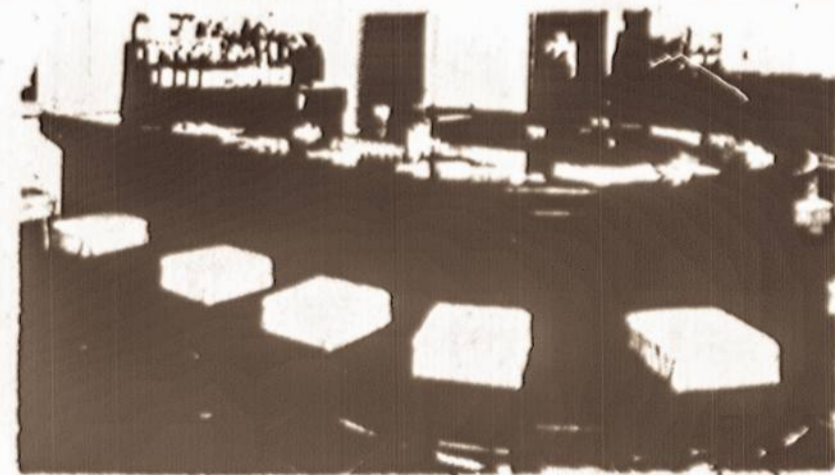
Gerai pietūs ir vakarienė

- jaukus baras -

- salė susirinkimams - vestuvėms ir pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių

Lietuviškiams suėjimams NEMOKAMAI

VACYS STEFONIS, Savininkas

BANGA TELEVISION

VYT ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografai, dulkių siurbiai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuosimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALĖ
FRANAS, BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 6-9519

VIENYBĖ

Lithuanian Weekly Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor and Publisher
192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.
Telephone: APplegate 7-7257
Vytautas Meškauskas, Associate Editor
2625 S. Harvey, Berwyn, Illinois
Entered as Second Class Matter October 23, 1907
at the Post Office of Brooklyn, New York
Subscription rate: \$7.00 for one year.
Advertising rates on application

Tremtinių metams baigiantis

Šių metų balandžio mėnesį baigiasi pasauliniai tremties metai, arba "World Refugee Year," kuriuos paskelbė Jungt. Tautų Aukščiausias Komisaras Tremtinių Reikalams dr. August R. Lindt. Tikslas — supažindinti pasaulį su tremtinių problemomis, paruošti visuomenės nuomonę tuose kraštuose, kur imigracija gali būti priimtina, be to, telkti fondus stovykloms, mokykloms ir ligoninėms išlaikyti.

Atrodo, kad ši akcija buvo gana sėkminga. Šiuo metu Europos stovyklose yra apie 112,000 asmenų, arba 42,000 šeimos. Kiekviena iš šių šeimų turi vieną ar daugiau invalidų bei serganti kuria nors sunkiai gydoma liga. Apie 90,000 tremtinių gyvena privačiai, jų gyvenimo lygis kai kuriais atvejais yra žemesnis ir už gyvenančių stovyklose.

Kai kurie kraštai, kaip Kanada, Naujoji Zelandija, Norvegija ir Švedija, šiais metais sutiko priimti apie 2,000 sergančių tuberkuloze asmenų. Kiti kraštai pažadėjo padidinti emigracijos kvotas.

Šiuo metu Toluose Rytuose dar yra 7,800 europiečių laukiančių prieglaudos. Europos tremtiniams išlaikyti šiais metais reikėtų dar 12 milijonų dolerių. Pusė tos sumos jau yra pažadėta.

Afrikoje (Alžerijoje, Tunisijsje ir Moroke) šiuo metu yra virš 200,000 išvietintų asmenų. Jiems išlaikyti reikėtų apie 9 milijonų dolerių. Azijoje (Hong Kong ir kitur) dabar yra apie milijonas išvietintų kinų, kuriems išlaikyti Didžioji Britanija paskyrė 7 milijonus dolerių. Be to, gauta vienas milijonas dolerių aukomis.

Per šiuos tremtinių metus valstybės ir privačios įstaigos tam tikslui skyrė nemažas sumas. Pavyzdžiui, Norvegija paaukojo 2 milijonus dolerių. Tai gana daug, atsiminus, kad Norvegijoje vos pusketvirto milijono gyventojų. Kitos šalys, išskyrus Kanadą, Jungtines Valstybes ir Italiją, davė žymiai mažiau.

Tremtinių metams baigti, balandžio 7 d. 71 valstybės (22 Europoje, 20 Azijoje, 10 Afrikoje, 19 Pietų ir Šiaurės Amerikoje) išleidžia specialius pašto ženklus, kurių pajamos taip pat skiriamos tremtinių fondams.

A. VARNAS

ŠIS ŽVAIGZDYNAS YRA 800 ŠVIESOS METŲ NUO ŽEMĖS

Dabar, kai Pioneer V skrieja saulės link, vėta žvilgterėti į D. Meškos žvaigždyno nuotrauką. neseniai darytą naujuoju 120 colių teleskopu. priklausančiu Kalifornijos universitetui. Vėta žvilgterėti ir susimąstyti: šis žvaigždynas yra 800 šviesos metų nuo mūsų Žemės... O vieneri šviesos metai yra maždaug 6.000.000.000 mylių...

Vis dėl tu Baciūno pinigų...

DIRVA SU TOKIU ĮKARSČIU DRABSTO PURVAIS ŠIŲ EILUČIŲ AUTORĮ, KAD VERČIA PAJIEŠKOTI TO "GARBINIMO" MOTYVŲ. VIENINTELĖ GALIMA IŠVADA: UŽ "GERĄ" BAČIŪNO GARBĖS GYNIMĄ TIKIMASI ŠIEK TIEK UŽDIRBTI.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Hector: Shall I turn up the light for you?

Capt. Shotover: No. Give me deeper darkness. Money is not made in the light.

BERNARD SHAW, Heartbreak House

Kelsta, bet taip buvo. Šiuos B. Shaw žodžius pirmiausia perskaitęs paskutinį DIRVOS šedevrą apie save ir Juozo Bačiūno pinigus. Kelsta todėl, kad orimtyvų B. Gaidžiūno pašaipos lygi nuo B. Shaw sarkazmo ir humoro skiria dar bent penkių tūkstančių metų laikotarpis.

Vienintelis įdomus klausimas, kuris iškyla skaitant Gaidžiūno skirtus šedevrus, yra: kam visa tai rašoma? Juk žodžiais ir valzdais Gaidžiūnas apgaudinėja savo skaitytojus, norėdamas juos įtikinti, kad aš skalčiuoju Juozo Bačiūno pinigus ir net įsakinėju, kam tuos pinigus reikėtų duoti. Tai melas! Jei Gaidžiūnas taip susirūpinęs mano asmeniu, galiu jam paaškinti, kad man neimponuoja tokie redaktorai, kurie už numestą jam dolerį aplink "sponsorų" ištiesus metus šliaužioja ant pilvo. Man daugiau patinka senasis Joseph Pulitzer, kuris St. Louis'e perskaitęs laikraščiuose, kad visi New Yorko redaktorai buvo suėję į turtuolio Vanderbiltio puotą, trenkė kumščia į stalą: "There is room in New York for an editor that does not go to the Vanderbilt ball." Nuvykęs į New Yorką jis įsteigė laikraštį, kuris paliko plačias vėžes Amerikos spaudos istorijoje, nes nebijojo skelbti tiesos.

Gaidžiūno DIRVA nenori nei tiesos nei šviesos. Atvirkiščiai, jis kartu su B. Shaw personažu kartoja: "Give me deeper darkness" - duok man daugiau tamsos ir tikisi to pasiekti drabstydama mane savo purvais.

Viename iš paskutiniųjų savo organo numerių Gaidžiūnas susilaukė ir talkininko. Kaž koks Šoliūnas ten rašo, kad savo straipsnį SPORTO žurnale, kurį aš buvau paminėjęs prieš pusantro mė-

nesio VIENYBĖJE, jis yra skaitęs "prieš jam patekiant į spaudą" ir dar kartą po to, kai aš jį paminėjau. Bet ką tas du kartus savo straipsnį perskaitęs autorius nori pasakyti, DIRVOS skaitytojai negali suprasti, jei neskaitė mano rašinio. Bet ir tie, kurie skaitė nedaug naujo patyrė, nebent tai, kad aš vėl esu baramas. Normaliai J. Šoliūno straipsnis turėtų stačiai nukeliauti į redakcijos krepšį. Bet DIRVA krepšio neturi ir viskas, kas prieš mane, spausdinama šalia to laikraščio metrikos.

Kodėl? Kam toks triukšmingas tuščių žodžių malimas? Tautininkų sluogsnuose teko nugirsti, kad Gaidžiūno motyvas slypi sekančiuose jo žodžiuose:

"... (Meškausko) metodas gali privesti prie tokių pasėkų, kad vienintelis ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje esąs toks dosnus lietuviškų reikalų rėmėjas Juozas Bačiūnas vieną dieną numos ranka. Numos ir pasakys, kad ir jis gali būti ramus, niekam nieko neduoti..."

Pagal tuos sluogsnus šia ir guli šuo pakastas. Bačiūnas jau numojo ranka į Gaidžiūną. Ir tas kelia didžiausią triukšmą, kad atgavus prarastą malonę. Išvalzdauoju, kad ji po kiek laiko Bačiūnui parašys sekantį laišką:

"Dosniausias pasaulio lietuvi,

Šiuo slunčiu Tau DIRVOS iškarpa, kuriuose susidorota su vytautu meškausku, drįsusiu be tinkamos pagarbos paminėti Tavo vardą. Mes jam išdirbom kailį žodžiais, o mūsų dailininkas V. Raulinaitis, nors iki šiol dar nesugebėjo pagauti jo bruožų, savo karikatūroje meškauskui užmovė sulopytas kelnes, kaip didžiausią panekos jam, o Tau pagarbos, ženklą!

Tiklūs, kad už tai mums atlygindamas užmirši savo principą duoti tik pusę ar mažiau prašomos sumos, bet atslūsi tiek, kiek prašome, nes kaip aš minėjau savo vedamajame Vasario 16 proga, pinigų vis tiek kam, bet reikia atiduoti. Iki Tavo paskutinio cento

lieku Tavo B. G."

Steigiamojo Seimo 40 m sukaktis

Lietuvos Steigiamasis Seimas susirinko 1920 metų gegužės 15 d. Kaune, viso 112 tautos rinktų atstovų, Lietuvos valstybės santvarkai ir jos teisiniams pagrindams nustatyti. Nuo to laiko jau praėjo 40 metų, bet Steigiamojo Seimo atliktas darbas ir šią dieną byloja apie lietuvių tautos subrendimą ir ryžtą gyventi laisvai savoje nepriklausomoje, demokratiškai tvarkomoje valstybėje.

Steigiamojo Seimo darbams įvertinti ir jo 40 metų sukaktį paminėti kviečiame plačiąją lietuvių visuomenę, politinius sambūrius ir organizacijas sudaryti minėjimo komitetus, kurie: (1) paruoštų atitinkamus pranešimus apie Steigiamojo Seimo reikšmę; (2) sušauktų gegužės mėn. minėjimo susirinkimus, kuriems pateiktų paruoštus pranešimus ir

paskelbtų juos spaudoje; (3) pranešimuose išskeltina Steigiamojo Seimo reikšmę Lietuvos valstybiniame gyvenime ir įstatymų leidimo srityje, be to pabrėžtina St. Seimo įnašas nustatant demokratine krašto santvarką, kuri laidavo Lietuvos piliečiams pagrindines laisves ir teises tikėjimo, politikos, švietimo, ūkio, darbo ir kitose srityse.

Visas šias St. Seimo užtikrintas laisves dabartinis tautos priešas -- Sovietų Sąjunga, okupavusi kraštą, panaikino, o dabar melagingai skelbia pasauliui apie tariamą lietuvių "laime" gyventi Maskvos globoje. Reikėtų šis skirtumas pabrėžti ir nurodyti, kokios iš tikrųjų tvarkos lietuvių tauta norėjo, siekė ir turėjo, kai ji buvo laisva.

Vilko Prezidiumas

Mums rašo -

PADEKA GERBENIUI

Esu dėkingas J. Gerbeniui už korespondenciją iš Baltimorės bei ten vykusio Vasario 16 minėjimo aprašymą. Gal kalbėtojai, pasiskaitę jo rašinį, susipras ir ateityje, vietoj kalbėję apie save, kalbės apie patį reikalą — Lietuvos laisvinimo darbą.

A. M. AUGŪNAS

VAGIE KEPURĖ DEGA

Reikalauja ir tieji pasakyti, kiek pinigų paaukavo tie, kurie visą savo gyvenimą pašventė lietuviškai spaudai, gerai padaryti, jei pakratytų savo sąžinę. Ar jie, pavyzdžiui, yra pilnai atsiskaitę su VLIKU, o taip pat ir su tautine sąjunga iš siųstų sumų vienminčiams suselpti?

J. K.

Chicago, Ill.

BRAVO BIRŽISKAI!

Prieš kiek laiko dr. P. Ancevičius NAUJIEŅOSE pradėjo spausdinti savo "istoriją be pagražinimų," ku-

riuje gana smarkokai aptersė prof. Mykolą Biržiską. Pagal mūsų spaudoje dabar išgalėjusius papročius profesorius turėtų sumaišyti dangų su žeme skųsdamasis dėl jam padarytos neteisybės, o visų pirma iškollioti NAUJIEŅŲ redaktorių! Vietoje to, jis parodė klasišką senosios mokyklos pavyzdį M. Biržiska parasė ramų straipsnį tom pačiom NAUJIEŅOM, kuriame gražiai, su labai švelnia asmenine pašaipą dr. Ancevičiui, ištaisė jo "negrąžintą istoriją." Iš tos visos istorijos Biržiska išėjo, taip sakant, su plevėsuojančia pergale vėliava. O kad jo pavyzdžiu pasektų ir kiti mūsų polemikų dalyviai! Skaitytojai juk nėra toki kvaili, kad neatskirtų tuščių žodžių nuo faktų.

G. L.

Gary, Ind.

RAILA APIE ŽAKEVIČIŲ

B. Raila neseniai taip išgyrė rezistencinės santarvės ir kitų nevisai aiškių sambūrių vadą Žakevičių, jog tenka stebėtis, kad jis, Žakevičius, dar neišrado lietuviškos atominės bombos. Bronys, matyt, jau visai pametė saiko jausmą.

D. O.

East Chicago, Ind.

VIENYBĖ, 1960 m. kovo 18 d.

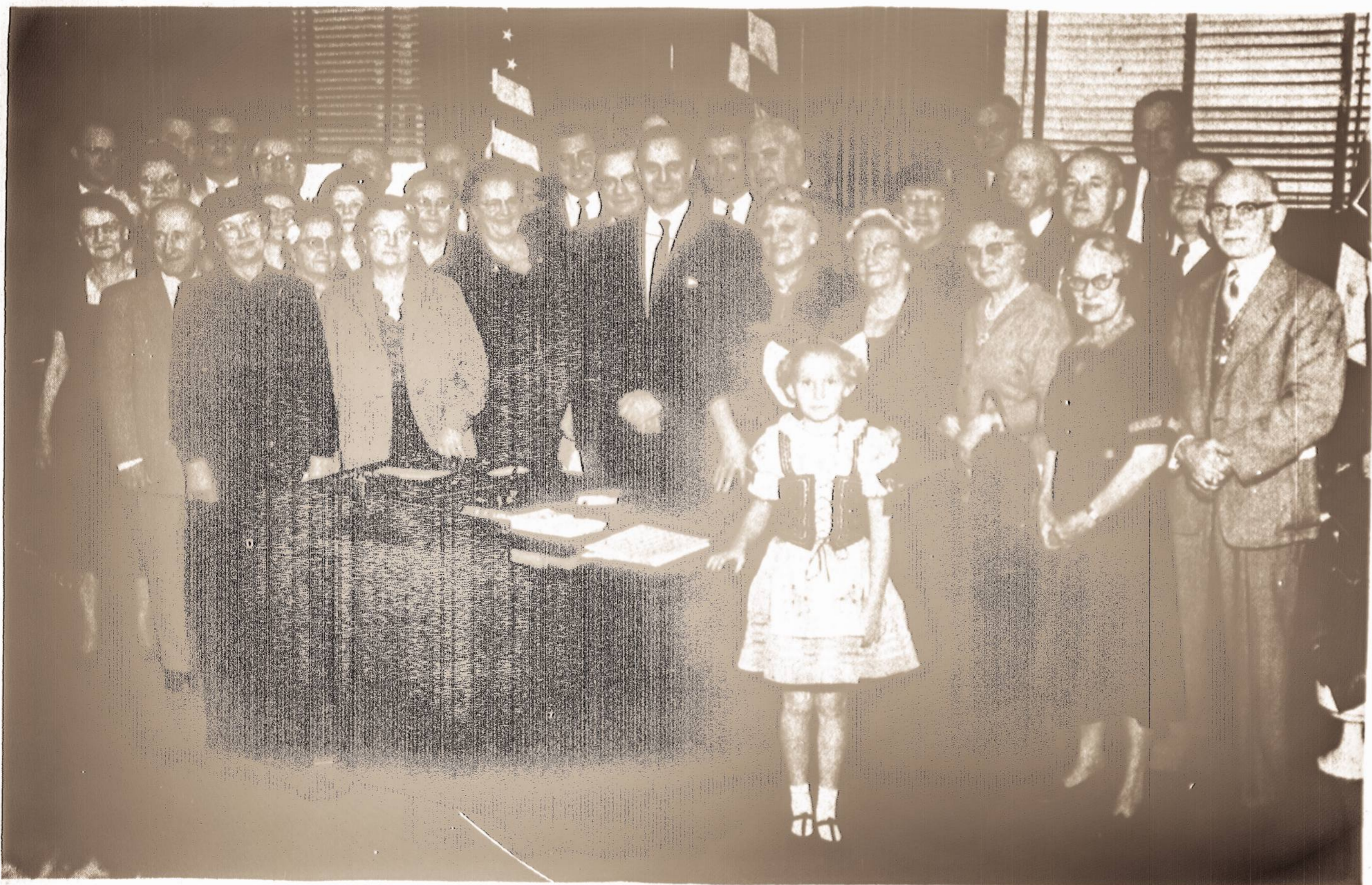
**ATGARSIAI APIE PIANISTO ANDRIAUS KUPREVIČIAUS
KONCERTĄ TOWN HALL NEW YORKE, KOVO 6 D.**

Ross Parmenter, New York Times muzikos kritikas, savo apžvalgoj pastebi, kad Andrius Kuprevičius buvęs vienas iš "pasižymėjusių pianistų" New Yorke užpereitą savaitę. Tuo tarpu James B. Dolan, ilgametis Toscanini bendradarbis, kuris iki pat dirigento mirties tvarkė jo muzikos archyvą ir biblioteką, savo laiške Tysliavienei tarp kitko rašo: "Mr. Kuprevičius is a fine artist. I enjoyed his performance and wish him continued success. I also enjoyed working with Mr. Marijošius, who is an outstanding conductor. I am sure we will hear much more from this man..." Nuotraukose (viršuje) pianistas Andrius Kuprevičius koncerto metu. Dešinėje, Vyt. Marijošius diriguoja Bachą Town Hall, New Yorke.

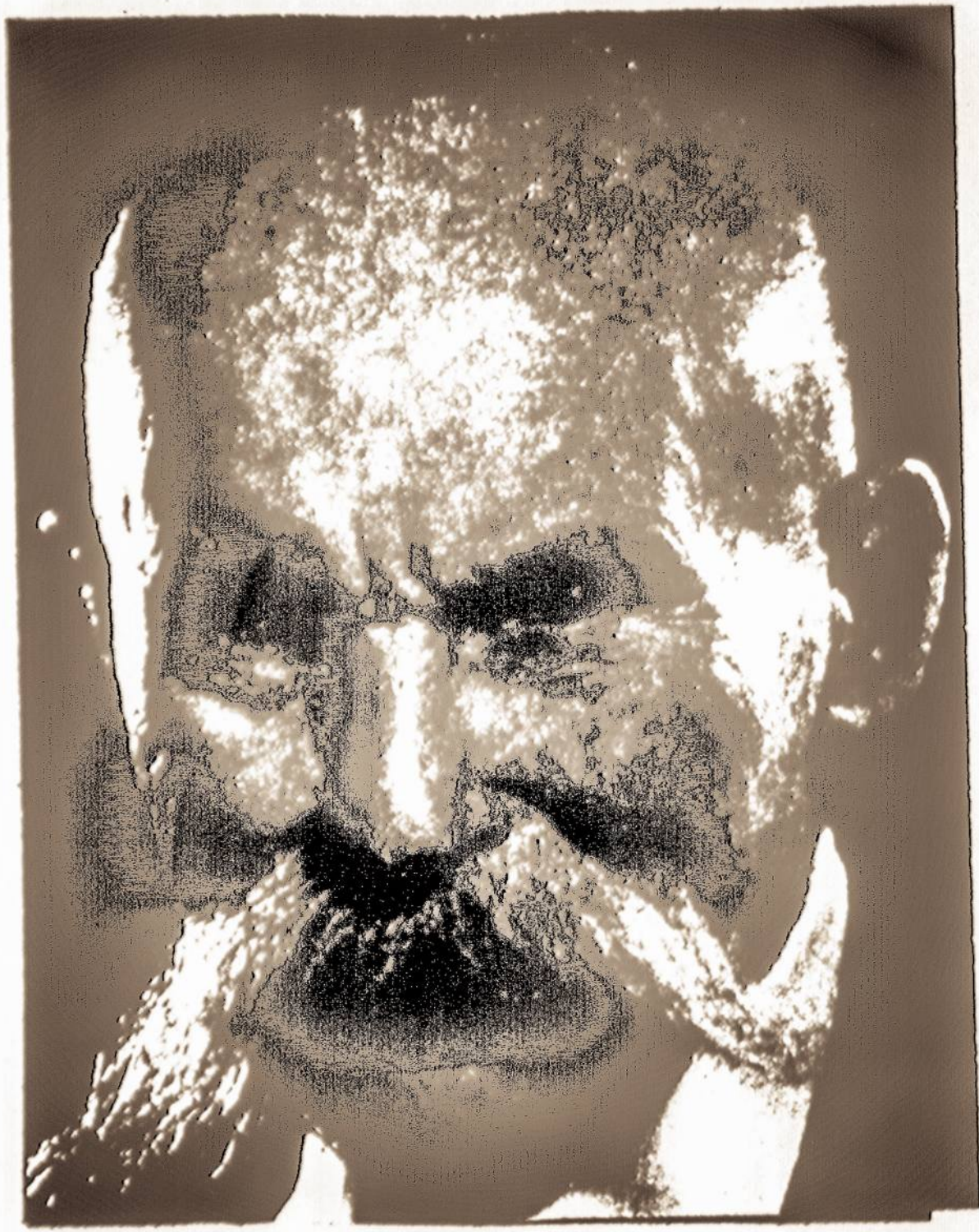
J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

WILLIAM F. LAUKAITIS, Baltimorės pašto viršininkas, dalyvaujant vietos čekoslovakų kolonijos atstovams, skelbia Thomas G. Masarykui paminėti pašto ženklų paleidimo į rinką ceremonijas. Tarp garbės svečių - Joseph Mach, valstybės senatorius, Frances Holum, Atstovų Rūmų narys, Clement Prucha, miesto tarybos narys. Ši yra šeštoji iš eilės "Champion of Liberty" Amerikos pašto ženklų serija (4 ir 8 centų) išleista Čekoslovakijos kūrėjui ir pirmajam jos prezidentui Thomas G. Masarykui pagerbti. Šia proga verta pažymėti, kad pirmojo pasaulinio karo metu Masarykas lankėsi Amerikoje ir čia palaikė artimus santykius su dr. J. Sliupu ir kitais lietuvių veikėjais bei kovotojais už Lietuvos nepriklausomybę.

Po vieno neseniai įvykusio Lietuvių Bendruomenės veikėjų pasitarime Arlington restorane, Brooklyne. Iš kairės į dešinę: (sėdi) A. Dimas, J. Šlepetys, J. Maurukas. Stovi: A. Varnas, V. Alksnis, D. Penikas, P. Naujokaitis. Bendruomenės darbams plečiantis, atsirado spragų bei taisytinų trūkumų LB įstatuose, todėl J. Šlepetys paruošė įstatų pakeitimo projektą, kuris šiame susirinkime taip pat buvo svarstomas. Projektas bus pasiūstas visiems LB Tarybos nariams susipažinti ir Prezidiumui atsiųsti savo pastabas bei pasiūlymus.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

DR. J. JANUSKEVIČIUS

(TĘSINYS)

Dabar keleiviai pradėjo prie manęs kibti, todėl išvežęs juos iš Petrapilio, jei negališ traukinio sutvarkyti ir verčiau juos badą kentėti. Visas maistas, kurį keleiviai buvo išidėję Petrapilio stotyje, buvo atimtas, o Novoselje stotyje ir apylinkėje nieko negalima buvo pirkti. Mano vaikai pradėjo verkti. Mėginome lankyti ūkininkus, toliau nuo stoties, bet veltui. Tik vienas, matydamas mano mažą nuliūdusią dukrelę, įkišo jai į kišenę agurką. Keli apskriti vyrai pradėjo eiti į toliau nuo stoties esančius kaimus ir parnešdavo duonas. Ilgainiui atsirado ir arti stoties mėsininkas. Turėdami indų ir virėjų, galėjome jau ir šiltus pietus gamintis. Bulvių ir kopūstų galima arti stoties daržuose naktį sumedžioti. Aš siunčiau telegramą po telegramos broliui, kad išgelbėtų mus iš tos padėties. Jis vėl informavo Vokietijos Generalinį Konsulą, kol pasisekė pakviesti Torošino komendantą į Petrapilį. Ta proga pasinaudojome ir pranešus tą žinią Pskovo vokiečių komendantui, galima buvo tęsti kelionę. Reikėjo matyti, kokią špūdį padarė, kai pervažiamome demarkacijos liniją ir Rusijos sieną. Pasiekęs Pskovą, traukinys sustojo. Stotyje vokiečių kariuomenės orkestras sutiko mus su gražia muzika. Iškabintas plakatas su žašu "Willkommen glueckliche Heimkehr" padidino dar pakilusią nuotaiką. Priėjęs prie stoties, komendantas padėkojo už traukinio leidimą. Be to, stotyje buvome pavaišinti kava ir duona, aptepta marmeladu.

Vėliau vėl pajudėjome iš Pskovo. Pirmiausia, eselonas sustojo Balstogėje, kur mums reikėjo atlikti karantinas (vokiečių vadinamu nuotėlinimu). Kai sužinojau, kad tas veiksmas susideda iš šalto vandens lynės, pareiškiau, kad neliešiu vaikams lūsti į šaltą vandenį. Seržantas manęs nevaržė, tai tuo ir pasibaigė karantinas. Pasirodo, kad ir kiti, nenorėdami lūsti į šaltą vandenį, davė seržantui penkis rublius, nebuvo verčiami. Mes buvome patalpinti karveivinėse, o iš jų niekam nebuvo leista išeiti. Bet kartais, kai vartų sargas pasitraukdavo, kas nors iš mūsų pasprukdavo į miestą.

Išbuvę Balstogėje ilgiau kaip savaitę, buvome vežami toliau. Mano kelionės tikslas buvo Vilnius, kur buvau būsimojo Lietuvos prezidento A. Stulginskio kvieštas įsteigti mokytojų seminariją. Tačiau butų stoka ir maža alga neleido man palikti Vilniuje. Todėl buvau nusiųstas į Telsius. Gimnazijos direktorius atsiuntė į Vilnių telegramą, prašydamas pranešti, kuomet atvyksiu į Vieksnių stotį, kad galėčiau atsiųsti arklius. Reikėjo atsakyti telegrama, kurią galima siųsti tik Vilniaus komendantui leidžiant. Komendantas gi buvo prieinamas, pranešus jam būdinčiojo telegrafisto. Priėjęs prie komendanto durų, syk, turėjau atsitraukti, nes jaunas žyduka tarnautojas neleido įeiti. Nusivylęs vaikščiojau koridoriuje, nežinodamas ką daryti. Bet kai pasirodė vokiečių uniformą dėvęs vyras, jam išdėčiau

ŠIMTA MEČIO ATSIMINIMAI

vakarui vargiai užtekdavo. Elektros šviesa retas kas galėjo naudotis; daugelis mokytojų jos visai negaudavo. Pasiryžau aplankyti apskrities viršininką ir nušviesti tą vargingą padėtį. Ar ne staigmena, kad kitą dieną po mano apsilankymo ne tik mano, bet ir visų mokytojų butuose pradėjo šviesti elektros žibintai. Tai padarė mano vokiečių kalbos vartosena.

Išvengęs virš mano galvos kabančio Damoklo kardo Petrapilyje, atradau jį Telsiuose. Atėjęs 1919 metų pavasarį, Zemaitijoje buvo sudrumsta ramybė. Bolševikai užplūdo Telsius, ką pirmiausia pajuto inteligentija. Bolševikų gauja sudarė įvairių tautų vyrų. Joje buvo rusų, latvių ir lietuvių. Kaip man teko su kaikiuriais pasikalbėti, jų tarpe buvo kurpių, siuvėjų ir valkatų. Tam būriui vadovavo lietuvis Budinas. Pirmas būrio žygis buvo nušauti vieng baltagvardietį ir viena vagį. Viename jų susirinkime, kuriame ir man teko būti, vienas siuvėjas siūlyjo nuginkluoti miestelio kleboną, kuriame tas siuvėjas gyvena. Tie bolševikai buvo didžiausi priešai buvusio caro karių. Kadangi gimnazijoje mokytojų Dačkus ir Girdvainis, buvę Rusijos karininkai, jiems teko slapstytis, o direktorius kun. Simaitis pavedė man savo vietą. Iš viso mokytojų personalo palikau vienas su kita mokytoja, ir dabar jau pasidariusių gimnazijos kapelionu kun. Simaičiu. Telsiuose gyveno p. M., baigęs gamtos mokslus ir jau mokytojaves būv. dir. Simaičio pakviestas. Padirbęs tačiau kelias dienas, jis iš pareigų pasitraukė, niekam nieko nepranešdamas. Aš gi, atsidūręs beviltiškoje padėtyje, kreipiausi į p. M., bet veltui mano prašymas. Po kurio laiko gavau iš Vilniaus 8 klasės mokini, Mačernį, kuris dėstė matematiką. Taip dirbdamas su dviem mokytojais ir kapelionu, užbaigiau 1918/19 mokslo metus. Būta daug trūkumų ir iš bolševikų būrio. Atsimenu, kaip jie apsilankydavo gimnazijoje. Vienas iš jų, man dėstant klasėje, išsoko į priekį, laikydamas abiejose ištiesiose rankose revolverius. Juos vėliau įkšęs į makštis, pareikalavo, kad mokiniai atiduotų ginklus. Jam šalta atsakiau, jog mokinių ginklai yra knygos. Bet vis dėlto jis iškratė berniukų ir mergaičių kišenes, nieko nerasdamas.

Būdamas jau gimnazijos direktorium, paklausiau Saulės Draugijos pirmininką kun. Korzoną, kiek Saulės Draugijos skyrius Telsiuose turi narių.

Jis atsakė, kad Saulės D-jos skyrių dabar sudaro kun. Korzonas, kun. Simaitis, vaistininkas Goldneris ir aš. Bet visgi pasibaigus mokslo metams, išgirdau, kad buvo sušauktas Saulės D-jos susirinkimas, kuriame išrinko viršminėtą p. M. gimnazijos direktorium. Tame susirinkime jau dalyvavo apie 20 narių. Atsiminęs, kad neseniai įvykusiame mūsų pasikalbėjime, Saulės D-jos pirmininkas teminėjo keturius narius. Labai nustebau. Taip pat drauge nustebino mane ir žinia, kad man dar esant direktorium, išrinktas p. M. mano vietoje. Juo labiau, kad p. M. elgesys gimnazijos atžvilgiu jam gero vardo nesudarė. Bet netrukus šis keistas įvykis paaiškėjo. Pas kun. Korzoną gyveno jo dukterėčio Korzonaitė. Parinęs ją p. M., nutarė juos apvedinti. Todėl ir momentaliai išaugo Saulės D-jos skyrius iki 20 narių, kad pravestų p. M. gimnazijos direktorium. Kurkas garbingiau Korzonaitėi buvo ištekėti už gimnazijos direktoriaus, negu už eilinio mokytojo.

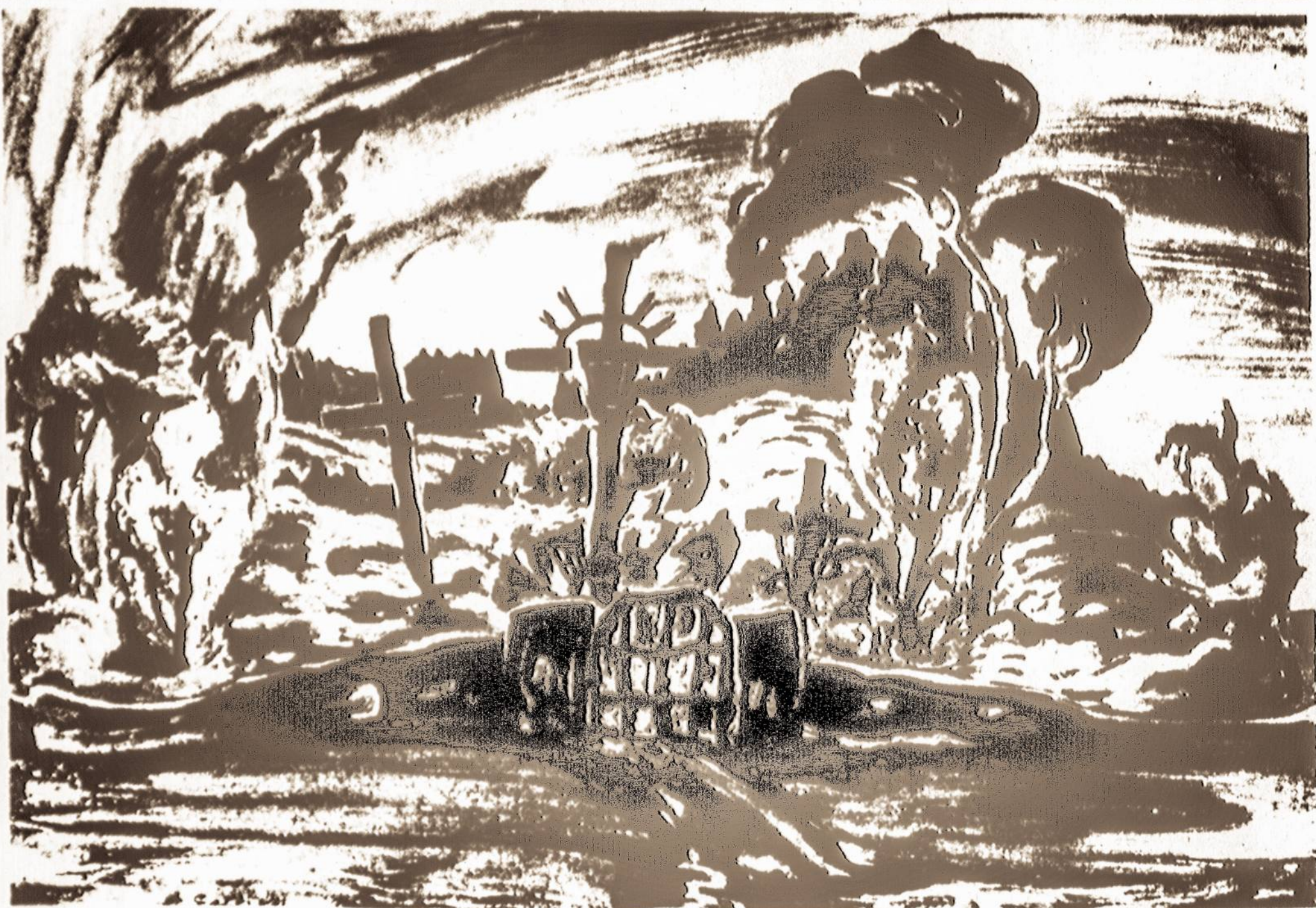
Pykti nepykau, tikrai apgalvestavau, kad dekanas Korzonas ėmėsi tokių žmogų žeminančių priemonių savo dukterėčios naudai.

Netrukus mane aplanko p. M., pristatęs kaip naujas gimnazijos direktorius, ir kartu paskiria mane gimnazijos inspektoriumi. Padėkojęs už paskyrimą, pareiškiau, jog palieku Telsių gimnaziją. M. neištvėręs suuko: "padėlec" ir bandė išeiti. Aš atsakiau, kad savo elgesiu jis įrodo savo netinkamumą eiti direktoriaus pareigas.

Neužilgo išvykau į Panevėžį, kur buvau J. Balčikonio pakviestas dėstyti jo vedamojoje gimnazijoje lotynų kalbą. Tuose pat rūmuose veikė ir rusų dėstomąja kalba gimnazija. Mokiniai, daugiausia žydai, susirinkdavo parnokoms po pietų. Jos direktorium buvo Šernas, kuris irgi pavedė man lotynų kalbos dėstymą. Netrukus jis, pasitraukdamas iš pareigų, paskyrė mane savo vietoje. Bet tuo laikotarpiu J. Balčikonis buvo perkeltas Panevėžio mokytojų seminarijon direktorium, savo vieton palikęs dr. J. Yčą.

(BUS DAUGIAU)

— Kovo 15 d. Genevoje prasidėjo nusiginklavimo konferencija, kurioje dalyvauja JAV, Britanija, Prancūzija, Kanada ir Italija iš Vakarų pusės, ir Sovietų Sąjunga, Lenkija, Rumunija, Cekoslovakija ir Bulgarija — iš Rytų.

SODŽIAUS KAPINĖSE

Dailininkas A. Galdikas

VIENYBĖ, 1960 m. kovo 18 d.

PO 140 METU CENZŪROS

Kritikė Johanna Schopenhauer: knyga per mažai išluota.

Kas nėra skaitęs Casanovos? Tur būt sunku surasti toki vyresnės kartos žmogų. Žinia, jaunimas dabar turi kitų "nešvarių" knygų, kurios Casanovos atsiminimus gal būt ir "pralenkia," tačiau ir dabar vadinamose "seksuali-niuose žurnaluose" retkarčiais pasirodo ištraukos iš Casanovos.

Giacomo Girolamo Casanova (1725—1789) buvo labai judrus ir energingas žmogus. Žino, kaip tik nesivertė: buvo advokatu, dvasininku, politiniu agentu, šundaktariu, kardinolo sekretorium, loterijos bilietų platintoju, teatralu, pramoninku ir prostitucijos tarpininku. Visi tie jo "bizniai" ir profesijos anksčiau ar vėliau baigdavosi bankrotu. Didžiausią pasisekimą jis turėjo kaip mergišius ir... rašytojas. Skaičiuojama, kad jis yra parašęs 43 poezijos, mokslo ir neva mokslinius veikalus, kurie savo laiku buvo plačiai skaitomi, bet šiandien yra visai užmiršti.

Pomirtinę garbę jis įgijo tačiau tuo savo veikalu, kuri parašė tik savo liūd-nų senatvės dienų praskaidrinimui ir

NUSIVYLIMAS VISIEMS TIEMS, KURIE GODŽIAI SKAITĖ XVIII ŠIMTMEČIO AVANTIURISTO IR MEILĖS SPECIALISTO CASANOVOS ATSIMINIMUS: JIE BUVO GAVĘ TIK DEVINTĄ VANDENĮ NUO KISIELIAUS - PERDIRBIMUS IR PAGRAŽINIMUS. TIK DABAR RYŽTAŠI PASKELBTI ORIGINALŲ TEKSTĄ, TIKINT, KAD JIS JAU NEBEGALI PAPIKTINTI.

kuri buvo pasiryžęs dar prieš mirtį pats sunaikinti. Tai jo "Histoire de ma vie" — mano gyvenimo istorija.

Casanova buvo anų laikų DP. Iš Prancūzijos, kur prasidėjo "didžioji" revoliucija, jis pabėgo į Vokietiją ir kaip žinomas žmogus gavo prieglobstį grafo Waldsteino pilyje Lux Saksonijoje, Grafas Waldsteinas jam pavedė tvarkyti savo biblioteką, bet su juo pats kalbėti nemėgo. Nerado draugų Casanova ir tarp kitų pilies gyventojų. Iš nuobodumo jis pradėjo rašyti savo atsiminimus. Kai tas "įkyrus senis" 1798 m. birželio 4 d. mirė, niekam neatėjo į galvą pažiūrėti, ką jis ten prirašė. Prirašyti la-pai kartu su kitais palaikais buvo atiduoti giminėms.

Tik dvidešimt metų po mirties praslinkus, vienas giminaitis jo atsiminimus pasiūlė Friedrichui-Arnoldui Brockhausui, išteigusiam ir dabar garsią Vokietijos leidyklą. Brockhausas pats skaitė ir davė savo draugams. Jų bendra nuomonė: "Žmogus buvo gerokai apgėdęs, bet rašyti mokėjo!" Giminaitis už rankraštį gavo 200 talerių ir anais laikais nedidelę sumą.

Iš to rankraščio Brockhausas išleido dvi knygas. Apie 1828 metus išėjo vokiška laida. Ją iš prancūzų kalbos, kurioje Casanova buvo įpynęs daug itališkų žodžių, išvertė tūlas Wilhelm von Schuetz, vėliau pats pagarsėjęs kaip dramaturgas. (Apie tą Schuetz 1922 m. disertacija parašė ir daktarata gavo Joseph Goebbels, Hitlerio propagandos ministeris).

Vėliau buvo išleistas ir "originalas" prancūzų kalba, kuri "sutvarkė" Dresdeno riterių akademijos prancūzų kal-

bos mokytojas Jean Laforgue (1792—1852). Abu leidiniai buvo smarkiai "išvalyti" ir kas svarbiausia stilistiniai "pagražinti," pagal anų laikų madą "susaldinti."

Tačiau ir tos "susvelnintos laidos" buvo persekiojamos ir Vokietijoje ir Prancūzijoje. Anų laikų papročius gal geriausiai pavaizduoja leidėjo susirašinėjimas su Johanna Schopenhauer, garsaus filosofo motina ir Goethes drauge. Brockhausas jos prašė aptarti Casanovos atsiminimus literatūriname laikraštyje "Literarischen Conversations-Blatt."

"Casanova yra puikus — rašė ji leidėjui susipažinus su pirmais puslapiais, — apdirbimas yra labai geras. Kad daug kas turėjo būti išleista, aš galu išivaizduoti. Kaip puiku, pone Brockhaus, kad Jūs liepėt iš atsiminimų išluoti visą purvą ir tai darydami patarnavot mums moterims, įgalindamas tą puikią lektūrą paimti iš mūsų rankas."

Tačiau toliau pasiskaičiusi Johanna Schopenhauer štai ką parašė:

"Toliau pavarčiusi Jūsų prisijustą knygą aš radau tokių vietų, kurios mane paskatino knygą duoti ponui von Gerstenbergk ir paprašyti jo nuomonės, ar aš ją galiu skaityti ar ne. Jis davė neigiamą atsakymą." Apie tai, ar ji vis dėlto prieš pasiusdama tą knygą tam Gerstenbergk pati jos neperskaitė, istorija tyli.

Mūsų laikais, kada rašytu žodžiu jau nieko negali išbaidyti, eilė žinomų literatų pradėjo reikalauti, kad leidykla pagaliau paskelbtų pilną tekstą. Taip žinomas austrų rašytojas Stefan Zweig 1928 metais rašė, kad leidyklos savivaldymas neleidžia pilnai susipa-

Casanova, pagal jo brolio piešimą, atsiminimus rašė tik sau.

žinti su vienu iš įdomiausių pasaulio literatūros veikalų. Stefan Zweig mirė taip ir negavęs susipažinti su tuo originalu.

Tik šių metų balandžio m. 21 d. knygynų lentynose pasirodys pilnas Casanovos atsiminimų tekstas "Edition Integrale," o sekančių metų pradžioje leidykla, jei surinks pakankamai prenumeratorių, žada išleisti ir perfoto-grafuotą Casanovos rankraštį, kad niekam nebekiltų abejonių, kad Casanovos atsiminimai dar kartą buvo perdirbti.

Skirtumas tarp originalo ir anų dviejų pirmųjų laidų esąs toks, kad originalas esąs sausesnis. Perdirbėjai, pavyzdžiui, pridėjo visokių palyginimų su graikų dievaitėmis ir nimfomis, ko visai nėra pas Casanovą. Savo atsiminimuose jis buvo daugiau realus. Nesitikima, kad pilnas tekstas turėtų didelio pasisekimo. Per 140 metų laikai ir papročiai smarkiai pasikeitė, jokios sensacijos Casanova jau nebegalai patiekti. Nauja laida bus įdomi tik XVIII šimtmečio tyrinėtojams.

Sąlygos Britų Hondure keičiasi

Nėra abejonės, kad vienas pagrindinių reikalavimų lietuvių kolonijai arba Dausuval Br. Hondure išteigti yra realios perspektyvos gauti bent tautinę — kultūrinę autonomiją. Bent Dausuva steigiamą lietuviybės išlaikymo reikalams, tai ji ir privalo turėti tam reikalingas sąlygas. Tokią autonomiją lietuviams gauti Br. Hondure buvo realiu vilčių. Pirmiausia, Br. Hondure iškūrusiems menonitams suteiktos privilegijos rodė, kad britams negaila tokios autonomijos. Po to gano aiškius užtikrinimus dėl autonomijos gavo prof. K. Pakštas, kai jis 1958 metų vasarą lankėsi Br. Hondure. Tuo metu gubernatoriaus pareigas ėjęs T. D. Vickers ir prof. K. Pakšto klausimą šiuo reikalu raštu taip atsakė:

"Jeigu lietuvių grupė galės patenkinti valdžią savo materialiniu įnašu Britų Honduro žemės ūkiui išvystyti, tai valdžia simpatiskai atsižvelgs į bet kuriuos pageidavimus, kurie lietuvių koncesinį traktavimą mokyklų, kalbos, etc. reikalu. 1957 m. valdžia pasirašė sutartį su dviem menonitams valdžiai davė daugumą specialių koncesijų, kurių jie prašė už jų pagalbą valdžiai išvystyti žemės ūkį Britų Hondure."

Taip pat įdomus gubernatoriaus atsakymas dėl teritorinės arba valstybinės autonomijos lietuviams suteikimo. Šiuo reikalu jis prof. K. Pakštui taip atsakė:

"Suteikimas lietuvių bendruomenei platesnės autonomijos negu jos turi Belizės miesto taryba ir apskritųjų miestelių tarybos nebūtų Britų Honduro val-

Britų Honduras sostinės, Tegucigalpos, vaizdas.

džios kompetencijoj. Bet kurie suverenumo klausimai arba galia išleisti savo pašto ženklus etc. priklausytų Jos Maještoto Vyriausybės Jungtinėje Karalystėje sprendimui."

Taigi, buvo visai rimto pagrindo tikėti, kad britai duos Dausuval bent kultūrinę autonomiją, jei lietuviams atitinkamai prisidės prie Br. Honduro žemės ūkio pakėlimo.

Tačiau kaip laikraščiai (Wash. Post. vas. 11) pranešė, šių metų vasario pradžioje Londone įvyko konferencija, kurioje buvo pasiektas susitarimas dėl naujos konstitucijos Br. Hondurui. Ši konstitucija, anot pranešimo, sudaro "didelį žingsnį į Britų Honduro savivaldą." Konferencijoj taip pat buvo sutarta, kad Br. Honduras pasiliks britų tautų bendruomenės ribose. Anot praneši-

mo, tuo buvo užtikrinta, kad Br. Honduras neprijungs prie Gvatemalos, kuri reikla savo pretenzijas į šį kraštą. Šioms Gvatemalos pretenzijoms taip pat pritarė Br. Honduro nacionalistai, kurie dabar, atrodo, esą patenkinti Londone pasiektu susitarimu ir atsisakysią remti Gvatemalos pretenzijas į Br. Hondurą.

Taip pat nurodoma, kad Gvatemala 1960 metus yra paskelbusi "prarastose Belizės provincijos atgavimo metais" ir yra užspaudusi ant savo pašto ženklų žodžius "Belizė yra mūsų." (Gvatemala Br. Hondurą vadina Belizė).

Naujoji Br. Honduro konstitucija, kaip pranešama, išgalios po rinkimų, kurie bus Br. Hondure pravesti dar šiais metais.

Be to, konferencijoje buvo aptarti Br. Honduro ekonominiai reikalai bei britų finansinė pagalba šiai kolonijai.

Iš tokio spaudos pranešimo, suprantama, negailma tiksliai nustatyti, kiek buvo padidinta Br. Honduro savivalda, tačiau aišku, kad jo gyventojams yra suteiktos didesnės teisės savo krašto valdyme. Ryšium su tuo iškylo klausimas, ar Dausuval bebūtų įmanoma gauti tokią savivaldą, kurią buvo vilčius gauti pagal Br. Honduro gubernatoriaus atsakymą prof. Pakštui. Taip pat būtų svarbu išsiaiškinti, kokios perspektyvos Br. Hondurui gauti pilną savivaldą arba nepriklausomybę. Anksčiau britų pareigūnai yra nurodę, kad tokių teisių Br. Honduras negali gauti, kol jis nepajėgia ekonomiskai išsilaikyti. Tačiau, laikui bėgant, sąlygos keičiasi, ir lietuviams, ilgai bedrožiant iešmą, gali dingti ir jų "kepsnys" Br. Hondure.

V. JAGMINAS

Talentinga dainininkė

LINDEN, N. J. — Irena Stankūnaitė kovo 18 d. švenčia savo 20-tą gimtadienį. Ji yra vienintelė Brazilijos lietuvaite muzikė S. Amerikoje. Jos tėvelis, J. Stankūnas, Kauno Konservatorijos auklėtinis, 1931 m. Lietuvos valdžios buvo pasiūstas dirbti lietuvių kolonijoje Sao Paulo mieste. Ten jis išbuvo 18 metų kaip muzikos mokytojas, chorvedys ir parapijos vargonininkas. 1949 m. persikelia į JAV visa šeima; 15 metų sūnus Kazys (dabar yra vedęs) ir 8 metų dukterė Irena, dabartinė Juilliard School of Music studentė.

Irena yra gimusi 1940 m. kovo 18 d. Sao Pauly. Nuo pat kūdikystės joje pasireiškia palinkimas prie muzikos. Jau 6 metų amžiaus, Irena dalyvauja tuo metu ruošiamuose mėnesiniuose "Muzikos popiečiuose," kuriuose pianu solo skambina ir dainuoja fleitos tembru su koloratūriniais fragmentais. Jos mamytė — Stefanija Karsokaitė buvo aktyvi choro narė; sekretoriauja, dainuoja, gaidas chorams paruošia. Irena, augdama muzikos aplinkoje, sparčiai ugdo dainos ir muzikos talentus, nes jos tėvas Brazilijoje šiose meno srityse buvo — perpetuum mobile.

Pirmuosius meno žingsnius JAV Irena pradeda Pittsburghe, Tėvu Pranciškonų vedamame radijo pusvalandyje. Čia dr. Tėvo Gidžiūno asmenyje Irena tampa mėgiamiausia soliste. Toliau, kun. E. Vasiliausko globojama, mokosi Homesteado Carnegie Hall baletu ir muzikos. 1950 m. dainuoja Lietuvių Dienoje, Kenywood Parko auditoriume, taip

IRENA STANKŪNAITĖ

pat reprezentuoja lietuvius tarptautiniame pasirodyme YMCA. Gyvendama Pensilvanijoje 1952 m. greta solistes p-lės Z. Griškaitės ir Irena dalyvauja Lietuvių Dienos programoje, Lakewoodo salėje. Be pasirodymų lietuvių tarpe, Irena pradeda populiarėti ir amerikiečių visuomenėje. 1951 m. ji laimi Griffith Muzikos Dr-jos pasižymėjimo plaką. Beveik kiekvienais metais ji dalyvauja Tautų muzikos, dainos ir meno pasirodymuose atstovaudama sėkmingai lietuvius. 1957 m. reprezentuoja Lindeno High School rinktinių "All State" muzikos sambūrį Atlantic City, Mosque teatre, Newarko ir Algiers Hote-

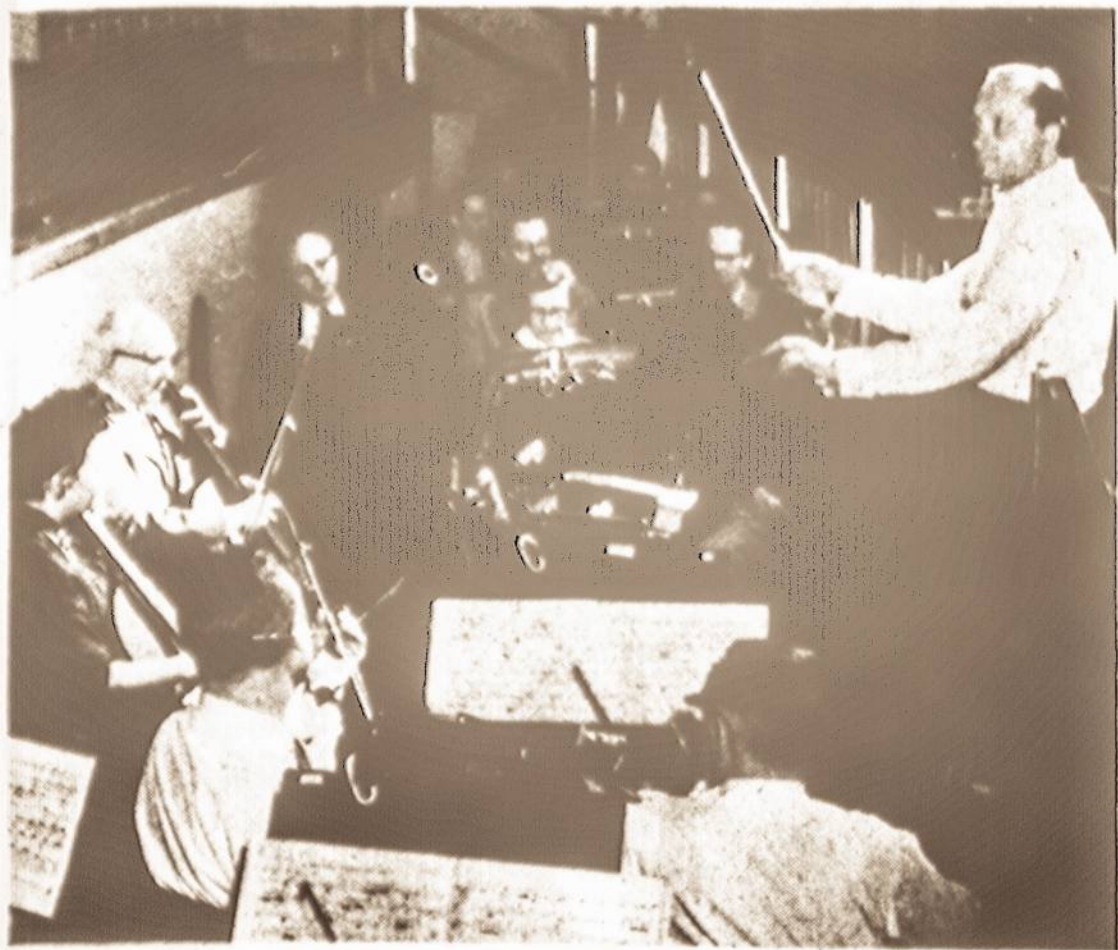
ly, Miami, Florida. 1959 m. Irena pasirodo New Yorko Carnegie Hall scenoje ir Columbia Universiteto Auditorium kalėdinėje programoje.

Norėdami sudaryti talentingai dukrai, sąlygas kopti į Muzikos aukštumas, tėvai iskuria arti New Yorko, Irena, baigusi savo tėvelio mokyklą, pereina muzikos mokyti į New Yorką. Čia trejetą metų studijuoja fortepijono klasę pas pianistą A. Mrozinską, 1956 m. įstoja į pasaulinio masto New Yorko Konservatoriją — Juilliard School, kurioje mokosi virš 600 studentų. Pusę jų sudaro atvykusieji iš įvairių Europos ir kitų kontinentų tautų talentai su stipendijomis. Šią mokyklą Irena sekančiais metais baigia, bet tuo dar nemano pasitenkinti.

Šios mokyklos simfonijos orkestras ir profesorių styginis kvartetas triumfavo Europoje ir Rusijoje. Pasižymėjo ir solistai, pav. Cliburn. Turi stiprų operos skyrių, kuris ši mėnesį stato Hary; Janos. Čia Irenai taip pat yra skirta partija atlikti. Neseniai pastatė Bethoveno Mišias. Mokyklos radijo programos ir savaitiniai viešieji koncertai aukštai vertinami. Iš tos mokyklos Irena išeis su aukštos kokybės muzikos pagrindų. Netrukus New Jersey lietuviams turės labai stiprią meno pajėgą, nes ji dar niekada neatsisakė lietuviams patarnauti. Be pagrindinių dalykų: balso ir fortepijono, imant Degree Course, Irena turi daug kitų privalomų dalykų. Nors ir labai apkrauta studijomis, tačiau ji suranda laiko Lindeno šeštadieninėje mokykloje vaikučius pamokyti, turi gerą chorelį. 1959 m. New Jersey Lietuvių Dienoje laimėjo pirmą vietą pelnydama choreliui trofėją. Be vietinių išpareigojimų ir parengimų, ji ateina talkon ir tolimesnėms lietuvių kolonijoms. Vasario 28 d. dainavo Patersono lietuvių suruoštam Vasario 18 minėjime. Stankūnui, nuolat užsiėmus su Muzikos Studija, Irena talkininkauja Šv. Patriko bažnyčioje — už tėvą pamaldas atgrodama vargonais. Ji gerai kalba lietuvių, portugalų ir anglų kalbomis. Mokykloje mokosi ir daugiau kalbų.

Šia proga, Am. Liet. Bendruomenės Lindeno Skyriaus vardu, linkiu Irenai sėkmingai pasiekti muzikos meno viršūnes, patekti į garsių kultūringų menininkų eiles ir lygiomis su jais dalintis laurų vainikais.

S. VAICIŪNAS

Šį seštadienį, kovo 19 d. Chicagoje įvyksta Vyrų Choro statoma "Trubadrių" operos premjera. Spektakliai bus pakartoti kovo 20 ir 27 d. Visiems pastatymams vadovauja dirigentas A. Kučinas, kuris nuotraukoje matomas repetitijos metu.

Julius Gaidelis, kompozitorius, kurio IV Simfonijos dalis buvo atlikta Kuprevičiaus koncerte ir palankiai įvertinta New Yorko kritikų, kovo 19 d. pakviestas kalbėti apie muziką Bostono lietuviams.

V. Maželio nuotrauka

Kas, jei ne muzikas, ateis į talką kolegai? M. Krasnopolski (viršuje), vienas iš žymiausių bosviolencelistų New Yorko, Symphony of the Air steigėjas ir Roccoco Ansamblio narys, išpildys programą muzikinėje popietėje, kuri įvyks Vienybės namuose Kuprevičiaus koncerto fondo naudai. Įėjimas kvietimais.

REPUBLIC Wine & Liquor Store

MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
ŠTIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ UŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

Pasinaudok patikimu kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.

Atdara kasdien nuo 9 - 6;
Sekmadieniais nuo 9 - 4.

Licensed by USSR
Tel. CHelsea 3-2583

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWNsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA, 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė ir patikima firma yra patarnavusi tūkstančiams klientų, visus geriausiai patenkindama. Mūsų firma 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų). Mūsų rastišė yra didelis pasirinkimas patikimos rūšies produktų. Prašykite mūsų nemokamo katalogo su visomis informacijomis apie muitą ir persiuntimą.

Didesni dividendai priešaky

TOTAL ANTICIPATED DIVIDEND **3 3/4%*** A YEAR

Paskutinis Dividendas **3 1/2%** į metus

Dividendai išmokami 4 kartus į metus nuo depozito dienos

THE *Kings County* SAVINGS BANK

1860-----1960

ŠEŠTO METŲ PATARNAVIMAS TAUOYTOJAMS

135 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

CENTRO - RYTŲ EUROPOS KILMĖS AMERIKIEČIŲ METINIS POSĖDIS

Vasario 27 d. New Yorke, Pavergtu Europos Tautų Seimo patalpose buvo Centro-Rytų Europos Kilmės Amerikiečių metinis posėdis. Posėdis pradėtas Amerikos himnu ir ištikimybės pareiškimui Amerikos vėliavai. Toliau sekė Konferencijos prezidento, pirmininko, sekretorių, išdėtininko ir Komitetų pirmininkų pranešimai, diskusijos, kalbės apie ateities veiklą ir išrinkti nauji pareigūnai. Konferencijos prezidentu ir toliau liko prel. Jonas Balkūnas, pirmininku — Dmytro Halychyn, Ukrainiečių fraternalės organizacijos prezidentas, vicepirmininkai dr. Sluska, lenkas ir Pamfilo Riposanu, rumūnas; sekretoriais M. Kižytė ir dr. John G. Lexa, išdėtininku A. Momchiloff.

Konferencijos prezidentas, prel. Jonas Balkūnas padarė platesnę pereinamųjų metų Konferencijos veiklos apžvalgą. Iš pranešimo paaiškėjo, kad Konferencijos valdyba posėdžiauja dažnai, posėdžiauja ir jos komitetai, kaip politinis komitetas, karo įsikišinių komitetas, ir k.

Konferencija, komitetų paruoštas memorandumus, telegramas ir raštus siuntė JAV prezidentui, Valstybės sekretoriui ir kitiems pareigūnams, laikraščiams, visuomenės veikėjams, politikams. Memorandumuose pasakyta Centro-Rytų Europos žmonių pažinimo ir Viršūnių Konferenciją ir reikalauja, kad toje konferencijoje būtų svarstomi laisvinimo problemos.

Konferencija dalyvavo suruošti tris suėjimus — mitingus. Gegužės 23 d. Konferencija, kartu su Anti Defamation Lyga, Belmont Plaza viešbutyje sušaukė svetimų kalbų laikraščių redaktorių, leidėjų ir bendradarbių konferenciją, kurioje svarstyta rasiniai santykiai Jung. Amerikos Valstybėse. Toje konferencijoje kalbėjo ir senatorius K. B. Keating. Antrasis parengimas buvo Carnegie Hall, šiame parengime įvyko kon-

certas ir paminėti komunistų nukankintieji. Šiame parengime kalbėjo vyskupas Raymond A. Lane, M. M., D. D. ir Kongreso Prieš — Amerikiečių Veiklos Komiteto štabo direktorius Richard Arens.

Trečiasis parengimas tai masinis mitingas 1959 m. rugsėjo 29 d. Carnegie Hall, New Yorke. Tai buvo gigančiškas mitingas, pasak prel. Balkūno. Mitinge dalyvavo apie 2,700 žmonių. Kongresmanas iš Indianos Madden buvo pagrindiniu kalbėtoju. Mitingo šūkis: "Mes Atsakome Chruščiovui!"

Prel. Jonas Balkūnas, Konferencijos Prezidentas, prisiminė ir piketus, New Yorke juos daugiausiai ruošia dr. Fabian, bet Konferencija jam padeda. Kartu prel. Balkūnas nurodė, kad tarpe paskirų tautų bendradarbiavimas vis didėja. Ragino tą bendradarbiavimą plėsti ir vieni kitus arčiau pažinti.

Štai ir šių metų pradžioje pasirodė New York Times skelbimas, kurį pasirašė kai kurių svetimų kalbų laikraščių redaktoriai, jų tarpe ir LAISVĖS. Skelbime buvo raginama palaikyti Sovietų politiką vandenilio bombų mėginime. Laikraščiai kurie tą skelbimą davė — komunistų laikraščiai. Prel. Balkūnas, kaip Konferencijos prezidentas atviru laišku į tą skelbimą atsiliepė ir New York Times laišką vasario 27 d. atspausdino. Centro-Rytų Europos žmonės nuo tame skelbime reikėtų minčių atsiribojo, o parėmė prez. Eisenhowerio vedamą politiką.

Savo pranešime prel. J. Balkūnas pažymėjo, kad visi, kurie Konferencijoje ėmėsi darbo, jį tinkamai atliko, ypač pažymėjo sekretorės M. Kižytės pasiryžimą ir darbą.

Platų pranešimą patiekė ir Konferencijos pirmininkas Dmytro Halychyn, o taip pat sekretoriai M. Kižytė ir dr. John G. Lexa.

Išdėtinamas Karo įsikišinių Komiteto pranešimas. Tas Komitetas veikia prie Konferencijos. Komitetą sudaro dešimt juristų. Jie rūpinasi kad iš karo metu nusavintų Vokietijos turtų Amerikoje būtų atlyginti ir tie Amerikos piliečiai, kurie nustojo turtą Vokietijoje, bet Amerikos pilietybę įgijo vėliau.

Visi Konferencijai pasiekti darbai svarstyti plačiai, pranešėjai patiekė kruopščiai paruoštus raportus.

Konferencija šiais metais numato daug darbų atlikti. Artėja Viršūnių Konferencija, abiejų didžiųjų partijų konvencijos, kuriose bus priimtos platformos, gyvas yra Berlyno klausimas. Žodžiu kiekvienu reikalu Konferencija pareiškė nuomonę Centro-Rytų Europos Kilmės Amerikiečių vardu.

Vienybės veteranai

Petras Dailydėpas yra vos dešimčia dienų senesnis už Vienybę, nes gimęs 1886 m. vasario 20 dieną... Žodžiu, vienmetis su Vienybe, nes šis laikraštis pradėjo eiti 1886 m. vasario 10 d.

Vienybės veteranas Petras Dailydėpas kilęs iš Vadoklių bažnytkaimio, Panevėžio apskr. Buvo vidurinis iš aštuonių brolių ir dviejų seserų. Keturi Petro broliai tebegyvena Amerikoje. Tėvai, Matas ir Marijona, yra mirę. Taip pat veikusios abi seserys. Kai Petras atvyko į Ameriką (1911 m.), jo broliai jau buvo čia įsikūrę. Kaip ir

daugelis anų laikų ateivių, Petras dirbo fabrike. Visą laiką gyveno Brooklyne. Vienybę užsiprenumeravo vos atvykęs ir tebėra ištikimas jos skaitytojas. Be to, yra SLA narys, pirmojo pasaulinio karo veteranas, tarnavęs Amerikos armijoje ir dalyvavęs Europos kautynėse. Nebuvo Lietuva liečiančio įvykio, kuriuo jis nebūtų nesidomėjęs. Ypač Petru Dailydėnui rūpėjo Lietuvos likimas tuojau po pirmojo pasaulinio karo. Nenuostabu, kad jis anais laikais uoliai pirko Lietuvos laisvės paskolos bonus. Pats pirko ir kitus ragina pirkti.

Petras Dailydėpas, kartu su Vienybe rengdamasis minėti savo deimantinį jubiliejų, tebėra tvirtai ištikinas sulaukti kito Lietuvos prisikėlimo.

D. KLINGA

VERTEJAS IR TAKSŲ
PILDYTOJAS
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4-1232

Visame New Yorke nerastė
gražesnių ir patogesnių salų kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte - koncerta, sokius, vestuves ar prakalbas - salese gali TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.
L. MOLIN - Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERGREEN 7-1123

Park Florist

MATTHEW MAŽEIKAS
SAVININKAS

Geles pristatomos i bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 9-3112

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui reikalingas bet koks didelis ar mažas pataisymas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD

WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.)
Telefonas: VIRGINIA 6-9683

RAUDONOJI RANKA

(Atkelta iš 1 psl.)

Vokietijoje viso yra apie 4,000. Antrasis motyvas esąs tas, kad Vokietijoje lengviau negu kur kitur gauti nusipirkti ginklų. Tiesa, Vokietijos konstitucijos 26 str. 2 pastraipa draudžia bet kam verstis be valdžios leidimo ginklų gamyba ar prekyba, tačiau iš kitos pusės nėra draudimo vokiečiams ginklus pirkti užsienyje, juos atsivežti pas save ir vėl parduoti užsieniui. Dėl to, Alžiro sukilėliai Vokietijoje gali prisipirkti kiek nori, pav. revolverių po 32 dol. ir juos peršmugeliuoti į pačią Prancūziją ar Alžirą teroro veiksmams. Tai esąs lengvesnis kelias negu ginklus išvežti per kokią nors arabų valstybę, iš kurios kiekvienas transportas yra prancūzų sekamas.

Be to, pačioje Vokietijoje Alžiro sukilėliai turi daug simpatijų pvz. socialdemokratų tarpe, kurie iš principo yra už visų tautų laisvą apsisprendimą, o taip pat ir buvusių nacių tarpe, kurie į glaudesnius ryšius su arabų nacionalistais suėjo 2 pas. karo metu, kada naciai bandė išjudinti arabus sukilimui prieš anglus ir prancūzus.

Raudonoji Ranka buvo įsteigta ir iki šiol veikia dėl to, kad nebuvo kity praktiškų priemonių prieš pradėtą arabų terorą, Alžire. Jų siūstą žudiką galima pagauti ir sušaudyti, tačiau nėra jokių legalių priemonių

prieiti prie tų, kurie tuos atentatus organizuoja, sėdėdami užsienyje ar perka ir siunčia ginklus. Greitai Raudonoji Ranka atsikreipė ir prieš savosius, kuriuos įtarė silpnumu.

Prie tos organizacijos veiklos mes grįšime vėliau, kol kas tenka konstatuoti, kad jos teroro dėka bent Alžiro prancūzai laikosi taip vieningai, kad prezidentas de Gaulle, nors ir numalšino paskutinį jų viešą sukilimą, vis dėl to neseniai lankydamsis Alžire nekalbėjo apie tai, kad Alžiras pats laisvai pasirinktų savo tolimesnį likimą. Taip jis kalba būdamas Prancūzijoje.

SILVER BELL
BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS,
Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniam ir
kitokiems pokyliams
Patarnavimas sąžiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STAGG 2-5938

FIRE - AUTO - LIABILITY - LIFE

ROBERT F. NARK
APDRAUDOS SPECIALISTAS
26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y.
Telefonas: MAIN 4-6400

700 Caroline Avenue
N. Valley Stream, N. Y.
Tel. VALLEY Stream 5-0783

- BULGLARY - COMPENSATION -
HEALTH - ACC. HOUSEHOLD

JOSEPH ANDRUSIS INSURANCE

Perkant - parduodant namus,
ar išnuomojant butus, įvairiausias reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders),

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE
Woodhaven, 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4477
Kasdien 9 val. ryto iki 9 v. v.
Skm. 1 val. p. p. iki 5 v. vak.

Įdomi dr. H. Montvilienės paskaita apie matematiką

DR. HALINA MONTVILIENĖ, RCA elektronų kompanijos vyresnioji matematikė, laike savo paskaitos Baltijos Laisvės Namuose, New Yorke. Apačioje — dalis klausytojų: Narvydas, Gasiliūnas ir kiti. Diskusijų metu, Ignaitis (stovi) palietė įdomų klausimą, liečiantį dvasios ir medžiagos tapatybę.

Pereitą sėstadienį Baltijos Laisvės Namuose New Yorke dr. Halina Montvilienė, RCA elektronų kompanijos vyresnioji matematikė, skaitė paskaitą tema: "Matematikos vaidmuo gamtos moksluose." Paskaita sukėlė didelio susidomėjimo. Prelegentė pradėjo šiais žodžiais:

"Matematika, lygiai kaip muzika ir poezija, yra žmogaus protavimo padarinyš ir jos pagrindinis tikslas praplėsti žmogaus intelektualinius horizontus. Menininkai, interpretuodami savo jausmus ir išpūdžius, sukuria meno kūrinys, matematikai, per eilę šimtmečių analizuodami ir interpretuodami žmogaus mintijimą, sukūrė gana kompli-

kuotą sistemą susidedančią iš lo-giškų išvadų išplaukiančių iš eilės apibrėžimų, pastulatų ir t. t.

Kas gi yra matematika? Kuo ji gali pasitarnauti žmonijai? Duoti aiškia matematikos definiciją nėra lengva, nes net patys matematikai ją įvairiai apibrėžia. Žinomas vokiečių pedagogas ir matematikas Felix Klein apibrėžia ją kaip "mokslą savaimė suprantamų dalykų." Amerikietis B. Peoree vadina ją "mokslu darančius reikalingas išvadas." Filosofas Aristotelis laikė ją "studija kiekių," o septyniolikto šimtmečio žinomas filosofas Descartes apibūdina ją "tvarkos ir matavimų" mokslu. Enciklopedijose ją dažniausiai apibrėžia "studija formų, potvarkių ir kiekių." Taip galėčiau tęsti be galo, betgi abejoju ar eilė kitų matematikos apibrėžimų sudarytų aiškesnį to mokslo vaizdą, nes nei viena definicija pilnutiniai to mokslo neapibrėžia.

Matematika kaip tokia yra abstraktus mokslas, nieko bendro su realybe neturįs, bet šandieną aš manau nėra jokio reikalo įrodinėti, kad jinai yra viena iš galingiausių ir efektingiausių priemonių, duotų žmogui tirti, pažinti ir suprasti mus supantį išorinį pasaulį. Aki-vaizdoje milžiniškų šio šimtmečio techniškių laimėjimų, matematikos triumfas žmogaus pastangose užkariauti erdves yra aiškus."

Po paskaitos buvo klausimų, į kuriuos prelegentė dr. H. Montvilienė taip pat gyvai atsakinėjo. R.

TRUMPAI

— Prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad Vakarų Berlyno gyventojai nebus atiduoti komunistų valdžiai. Šis pareiškimas buvo padarytas po konferencijos su Vakarų Vokietijos kancleriu Adenaueriu.

— Pradedant balandžio 26, prezidentas de Gaulle su žmona aplankys New Yorką, San Francisco ir New Orleaną. Tai bus oficialus astuonių dienų vizitas Amerikoje.

MIRE

Kovo 11 d. mirė Jonas Smitus, 63 m. amžiaus, gyvenęs 35 Stagg St., Brooklyne. Palaidotas kovo 14 d. iš Apr. par. bažn. į St. Charles kapus. Liko žmona Adelė. Laidojo S. Aromiskis.

KAM MOKĖTI BRANGIAU, JEI GALIMA GAUTI PIGIAU.

Cypress Bedding & Mattress Co.
3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

MŪSŲ KETURIOSE KRAUTUVĖSE NE TIK DIDŽIAUSIAS LOVŲ BŪI BALDŲ PASIRINKIMAS, BET TAIP PAT DIDŽIAUSIOS NUOLAIDOS.

LDD 7 KUOPOS VEIKIMO PROGRAMA

PARDUODAMAS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO
280 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. mūrinis
2 aukštų namas su salėmis ir baru – restora-
nu. Barui – restoranui bei salėms yra baro
– restorano bei kabareto licenzijos. Metinė
apyvarta 50,000 dolerių. Pirkimo pasiūlymus
siųsti: Amer. Liet. Piliečių Klubu Namų Par-
davimo Komisijos pirmininkui ST. KARVELIUI
188 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.

Lietuvių Darbininkų Drau-
gijos (LDD) 7 kuopa, skaitlinga-
me savo narių susirinkime
Woodhavene, vasario 21 d.,
kuopos valdybai pasiūlius, priė-
mė 1960 metų veikimo progra-
mą.

Kuopos susirinkimai vyksta
kas antrą mėnesio sekmadienį,
3:30 val. po pietų, F. Bručo
svetainėje, 86-16 Jamaica Ave.,
Woodhaven. (Iš toliau reikia va-
žiuoti Broadway – Jamaica Line
iškeltuojų gelžinkelio ir išlipi
Forest Parkway stoty).

Gegužės 8 – po susirinkimo
paskaita. Paskaitininkas – Dar-
bo redaktorius J. Kiznis.

Birželio 12 – susirinkimas
vasaros išvykai pasiruošti.

ruošimo dedasi ir LSS 19 kuopa.
LDD 7 KUOPOS VALDYBA.

MOKESČIŲ REIKALAI

LB New Yorko I Apylinkės
Valdyba prašo narius, kurie ne-
nustatytos. Iki šiol rengėjai gavo
įvairių pasiūlymų, tikisi jų gauti
ir daugiau. Tikslios temos bus
paskelbtos galutinai susitarus su
paskaitininkais. Prie paskaitų
N. Y. Valdyba prašo narius, kurie ne-
spėjo iki šiol atlikti solidarumo
įnašų už 1959 metus, pinigų
pasiųsti Ižd. V. Padvariečiui
2412 Ten Eyck St., Brooklyn 6,
N. Y.

Arlington
RESTAURANT

LIETUVIŠKAS MAISTAS

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line – Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI

Beveik po kiekvieno susirinkimo,
tuojau po 5 valandos, ruošiama
15 – 30 minučių paskaita ir
diskusijos. Į paskaitas kviečiama
atvykti ir pašalinė publika.

Kovo 13 – po susirinkimo
paskaita tema: Lietuvos žemės
ūkio sukolchozinimas. Paskaiti-
ninkas – K. Bielinis.

Kovo 19 – 7:30 val. vakare,
toje pat Bručo svetainėje, ban-
ketas Harry J. Burke pagerbti.
H. J. Burke yra vienas LDD stei-
gėjų ir jos rėmėjas.

Balandžio 10 – po susirinkimo
paskaita. Paskaitininkas – J.
Petrėnas.

Balandžio 23 – tradicinis
7-tos kuopos murgučių vakaras
su dovanomis ir kirkuo. Tai bus
Atletų Klubu svetainėje, 1332
Halsey St., Brooklyne (14th St.
– Canarsie Line, Halsey St. sto-
tis).

LISAUSKO MAISTO KRAUTUVEJE VISKAS
lietuviška – sūriai, duona, rūkyti kumpiai,
skilandžiai ir kitokie gardūs dalykai.

PREKES SIUNČIAME IR PER PAŠTĄ
(išpildykite ir atsiųskite šį kuponą)

Prašau siųsti.....

(Pažymėkite prekę)

Adresas.....

Petras Lisauskas

64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y.

Tel. TW 4-8087

Didžiausia paminklų gamybos
įmonė Chicagoje

**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.**

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdarcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

**JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe**

1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

Winter Garden Tavern Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket
(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

RAY'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI
(vairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.)
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME
ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. INC.

135 WEST 14th STREET, NEW YORK 11, N. Y. • Tel. CHelsea 3-2583

Wishes to announce the opening of a new branch for sending gift-parcels to all parts of USSR in
Los Angeles, Cal.: -

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO. INC.

3216 SUNSET BOULEVARD, LOS ANGELES 26, CAL.

Tel. Normandy 5-9887

MANAGER: I. Trostianetskii.

Our Firm is well known for its reliability and for its prompt filling orders. It gained the confi-
dence of thousands of his satisfied clients.

We are sure that the inhabitants of Los Angeles, Cal. and its suburbs will welcome the opening
of the new branch, which will assure the prompt delivery of gift-parcels to all parts of USSR.

Ask for free catalogues. Details in our regur advertisements.

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

VIENYBĖ

Prof. Steponas Kairys, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, kuris buvo sunkiai susirgęs, tebėra šv. Jono episkopalo ligoninėje Brooklyne, bet jo sveikata kasdien gerėja ir tikimasi, kad jis netrukus sugrįš į namus.

Juozas Balčiūnas, ilgametis Vienybės skaitytojas Chicagoje, su žmona Katarina kovo 5 d. minėjo savo vedybų 50 metų sukaktį.

Pr. Bičkienė, solistė, Grand Park Guild operos pakviesta, Chicagoje kovo 13 d. dainavo Toscos partiją Verdi operoje Tosca.

Stasys Gudas, Tautinės Sąjungos New Yorko apygardos pirmininkas, ši šeštadienį su reikalais išvyksta į Trenton, N. J.

J. Naruševičiaus, mūsų bendradarbio iš Detroito pavidė, oer neapdairumą nebuvo pažymėta po nuotraukomis iš Kun. Birutės Karių Seimų Moterų Draugijos veiklos. Atsiprašome.

V. Pitkunigis, inž. J. Bilėnas, dr. J. Valaitis, dr. V. Kaupas, inž. J. Valaitis, dr. P. Tonkūnas paaukėjo po 100 dolerių Chicagoje pradėtam leisti Metmenų žurnalui.

Elena Kulber, Moterų Vienybės pirmininkė, praneša, kad draugijos narių susirinkime nutarta Pavasario Balių rengti birželio 4 d. vietoje gegužės 21 d., kad nepakenkti Maironio Seštadieninės Mokyklos ruošiamam koncertui Brooklyn Academy of Music. Moterų Vienybės Balius įvyks Hotel Warwick, New Yorke.

PASKAITA APIE MUZIKĄ
Akademinio Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius kviečia muziką besidominčią visuomenę ši šeštadienį, kovo 19, 8 val. atsilankyti į Angelių Karalienės par. salę, kur galės išgirsti muz. V. Strolios paskaitą apie muziką (South 3rd St. ir Roebing St. kampas, Brooklyne).

RUOŠIA DISKUSIJAS
Baltų Akademinė Federacija ruošia diskusijas ši šeštadienį, kovo 19, 5 v. p. Festival restorano salėje, 40 E. 26th St., New Yorke. Kalbėtoju bus prof. O. Halecky iš Columbia ir Fordham universitetų. Paskaitos tema: "Rytinės Centro Europos Federacija." Dalyvauti kviečiami visi lietuviai studentai ir filisteriai. Po paskaitos — vaižės.

STUDENTŲ SUEIGA
Kovo 11 d. Montvilų bute Brooklyne įvyko Korp. Vytis sueiga. Sueigos tikslas buvo laisva forma padiskutuoti korporacijos struktūrą, veiklą ir nuopelnus, apšviečiant tuo pačiu ir susirinkusius naujus kandidatus į junjorus, kurių buvo visos būrys. Dalyvavo šie kandidatai: S. Arūnas, K. Bileris, J. Černiauskas, R. Legeckis, K. Nemickas ir L. Stonys.

Sueiga atsidarė su fil. J. Biručio ir fil. V. Ramanausko trumpu pašnekesiu apie Korp. Vyties organizaciją ir reikšmę greta kitų studentų organizacijų. Juvo išnagrinėta tokie Korp. Vyties aspektai, kaip ideologija, tikslas ir veiklos forma, o tuo pačiu buvo ir iškelti kitų korporacijų pagrindiniai dėsni. Ši trumpa pašnekesių sekė klausimai ir gyvos diskusijos, užtrukusios net iki vėlyvos nakties. Šalia šių idėjinių kalbų buvo šnekama ir apie numatytą Korp. Vyties iškylą per Velykų atostogas.

Po sueigos buvo vaisės ir plokštelių muzika.

MIRĖ Č. MIKUCKIS
Kovo 15 d. mirė Česlovas Mikuckis, 79 m. amžiaus, gyvenęs 137-60 45 Ave., Flushing 55, N. Y. Mirusiojo kūnas pašarvotas J. Garšvos laidojimo įstaigoje. Laidojimas šio šeštadienio rytą iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į Šv. Marijos kapus, Flushing, N. Y. Liko žmona Leonilda, podukra Irena Okūnienė ir žentas Jurgis Okūnis.

Inž. J. Butkus su žmona Eugenia neseniai susilaukė dar vienos dukters. Be naujagimės, Butkai augina dvi dukteris ir sūnų.

Robert F. Nark, apdraudos specialistas, ilgametis Vienybės skaitytojas, išvyko dviem savaitėm atostogų į Texas ir Mexicą.

JADVYGOS MATULAITIENES vadovaujamas New Yorko tautinių šokių ansamblis kovo 12 d. Columbijos universiteto patalpose puikiai atstovavo Lietuvą tarptautiniame šokių festivalyje, kurį organizavo to universiteto tarptautinis studentų klubas. Programa buvo kartojama 2 kartus — po pietų buvo vaikams, o vakare — suaugusiems. Abu kartu McMillan teatras buvo pilnas žmonių, kurie lietuvių grupei kėlė gausių ovacijų. Be lietuvių, savo šokius demonstravo Peru, Meksika, Bolivija, Japonija, visa eilė Afrikos tautų, Korėja, Izraelis, Ispanija, JAV, arabų tautos ir Vokietija. Lietuviai pašoko "Rugučius" ir "Malūną." Akordeonu grojo muz. V. Strolia.

Įžymus svečias iš Vokietijos Pavergtųjų Seime

Kovo 4 Baltijos namuose New Yorke Pavergtųjų Seimas surengė priėmimą Vokietijos parlamento ir jo užsienių reikalų komisijos nariui von Guttenberg. Tai yra vienas iš labiausiai praskiškusių Vokietijos jaunųjų politikų. Priėmime taip pat dalyvavo Vokietijos ambasadorius JAV ir Vokietijos gen. konsulas New Yorke, taip pat New Yorko didžiosios spaudos korespondentai ir vokiečių spaudos atstovai, be to, eilė amerikiečių politikos ir visuomenės atstovų.

Seifminko pareigas vykdęs nauti savam kraštui ir visų Europos delegacijos pirm. V. Sidzikauskas ir svečias V. Guttenberg pasikeitė sveikinimo žodžiais. Savo žodyje, pasidžiaugęs svečio dėmesiu ir palankumu sovietų pavergtųjų valstybių reikalams, pabrėžęs sovietų pavergtųjų Europos valstybių reikšmę Europai ir taikai, konstatavęs sovietinio imperia-

lizmo nuolatinę grėsmę laisvajam pasauliui, iškėlęs laisvojo pasaulio vienybės būtinumą apokaliptiniam žvėriui sutramdyti, priminęs beartėjančią "virsūnių konferenciją" ir jos uždavinius bei Chruščiovo siekimus joje, pareiškęs pavergtųjų seimo solidarumą kanclerio Adenauerio nuostatymui, kad Vakarų politika turi remtis tautų laisvo apsisprendimo principu, pabrėžęs sovietų pavergtųjų valstybių ir Vokietijos problemų glaudumą, V. Sidzikauskas palinkėjo svečiui ta prasme sėkmingai tar-

nauti savam kraštui ir visų Europos tautų laibui. Von Guttenberg, atsiliepdamas į V. Sidzikausko pareiškimą, išryškino kelias vedamąsias Vakarų politikai gaires Vakarų santykiuose su Sov. S-gas: Vakarų politika negali apsirėžti tik daliniais — vienos ar kelių valstybių — interesais, o turi bazuotis globaliniais sprendimais, nes arba laisvė triumfuos visame pasaulyje, arba sovietinis totalizmas.

Vakarų politika Sov. Sąjungos atžvilgiu turi būti realti, t. y. turi remtis patvariais principais, pirmiausia tautų laisvo apsisprendimo principu.

Savo ir savo grupės (Vokietijos krikščionių demokratų) vardu v. Guttenberg užtikrino, kad Vokietijos politika niekad nebus žalinga savo kaimynams.

Dešimtyjų Šiaurės Amerikos Lietuvių Sportinų Žaidynių Organizacinis Komitetas: (iš kairės į dešinę) inž. I. Gasiliūnas, D. Averka, S. Remėza, J. Kepenis, St. Prapuolenis, J. Nakutavičius, St. Vaskys. Žaidynės įvyks šių metų balandžio 30 ir gegužės 1 New Yorke.

Ilgamečiui Operetės Choro nariui
ALFONSUI ILGUČIUI,
jo mamytei Lietuvoje mirus
gilią užuojautą reiškia
OPERETĖS CHORAS